

**Fylkesnemndene
for barnevern og sosiale saker**

Årsrapport

Årsregnskap

2014

INNHold:

1. LEDERS BERETNING	4
2. INTRODUKSJON AV VIRKSOMHETEN OG HOVEDTALL.....	6
2.1 Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker	6
2.2 Hovedtall	7
3. ÅRETS AKTIVITETER OG RESULTATER.....	8
3.1 Saksbehandling.....	8
3.1.1 Saksgrunnlag	9
3.1.2 Saksbehandlingstid	12
3.1.3 Produksjon.....	14
3.1.4 Beramningstid.....	16
3.1.5 Tiltak for utjevning av forskjeller i beramningstid og saksbehandlingstid.....	16
3.2 Øvrige oppdrag i tildelingsbrevet	17
3.2.1 Utvikling av nytt saksbehandlingssystem.....	17
3.2.2 Kompetanseheving i fylkesnemndene	18
3.2.3 Ansvar for oppnevning av fagkyndige medlemmer.....	19
3.3 Revidert nasjonalbudsjett - RNB.....	19
3.4 Ressursbruk.....	19
3.4.1 Drift av virksomheten	19
3.4.2 Utvikling av nytt saksbehandlingssystem.....	20
3.4.3 Fri rettshjelp.....	21
3.5 Analyse og vurderinger.....	21
3.5.1 Oppnådde mål og resultater i saksbehandlingen.....	21
3.6 Samlet vurdering av måloppnåelse i forhold til samfunnsoppdraget.....	24
4. STYRING OG KONTROLL I VIRKSOMHETEN	26
4.1 Risikovurderinger	26
4.2 Administrative forhold.....	27
4.2.1 Personalforvaltning og internkontroll	27
4.2.2 Aktivitets- og redegjørelsesplikter.....	27
4.2.3 Varslingsrutiner	27
4.3 Fellesføringer 2014	27
4.3.1 Tidstyver – forenkling og effektivisering	28
4.3.2 Sosiale hensyn i offentlige anskaffelser.....	28
4.3.3 Sikkerhet og beredskap.....	28
4.4 Vesentlige forhold for styring og kontroll i virksomheten.....	29
4.4.1 Revisjon.....	29
4.4.2 Personalmessige forhold.....	30
4.4.3 Prosesser på personalområdet.....	31
4.4.4 Ansattmedvirkning.....	31

5. VURDERING AV FRAMTIDSUTSIKTER	33
6. ÅRSREGNSKAP	34
6.1 Ledelseskommentarer	34
6.1.1. Kapittel 0853 post 01 – drift	34
6.1.2 Kapittel 0853 post 45 – utvikling av nytt saksbehandlingssystem.....	34
6.1.3 Kapittel 0470 post 70 – fri sakførsel.....	35
6.1.4 Resultat	35
6.2 Oppstilling av bevilgningsrapportering for regnskapsår 2014.....	36
Note A: Forklaring av samlet tildeling	37
Note B: Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år.....	37
6.3 Oppstilling av artskontorrapporteringen for 2014.....	38
Note 1: Inntekter rapportert til bevilgningsregnskapet 2014	39
Note 2: Utbetalinger til lønn og sosiale utgifter og innbetalinger av offentlige refusjoner vedrørende lønn 2014	40
Note 3: Utbetalt til investeringer 2014	41
Note 4: Andre utbetalinger til drift og utbetaling av finansutgifter 2014	41
Note 5: Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten 2014	42
Note 6: Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten 2014.....	42
Note 7: Sammenheng mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen 2014	43
6.4 Prinsippnote til årsregnskapet	45

VEDLEGG:

1. Saksbehandlingstid

1. Leders beretning

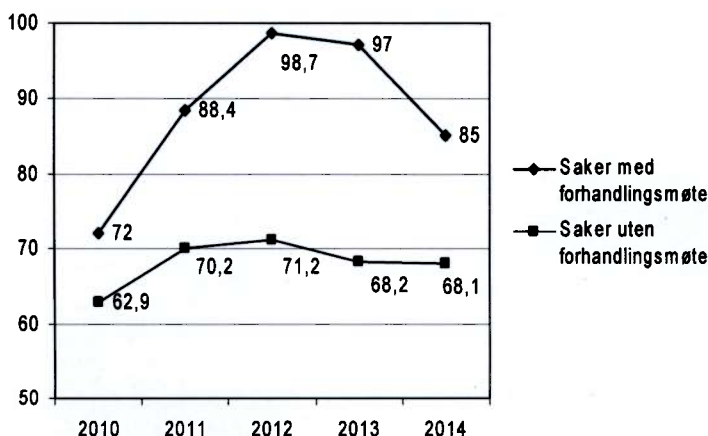
Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker behandler saker etter barnevernloven, helse- og omsorgstjenesteloven og smittevernloven. Sakene er svært viktige og inngripende for de barn, familier og enkeltpersoner sakene gjelder. Saksbehandlingen skal derfor være betryggende, rask og tillitskapende. Arbeidet som blir gjort skal være av god kvalitet, og det legges stor vekt på at sakene skal behandles så raskt som mulig, samtidig som at behandlingen er forsvarlig, har prosedyrer som sikrer rettsikkerheten og skaper tillit både for involverte parter og omverdenen.

Prinsippene for saksbehandling gjelder både i den skriftlige saksforberedelsen og i de muntlige forhandlingene. Vedtakene skrives for partene, som må kunne se hvordan fylkesnemnda har sett deres behov, og hvordan fylkesnemnda har vurdert deres sak. Vedtak som handler om barn, må kunne leses av barna når de blir voksne.

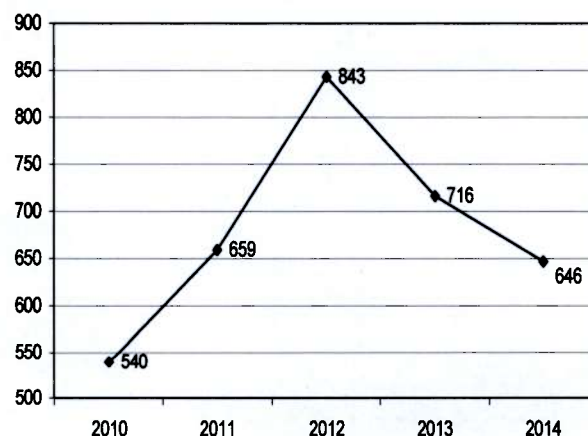
Lang saksbehandlingstid har vært en utfordring de senere årene. Antall innkomne saker økte med ca 45 % fra 2009 til 2014. Det ble tilført nye årsverk i 2013 og 2014, totalt økte antall årsverk for nemndsledere med 32 % fra 2009 til 2014.

Resultatene for 2014 viser en svært positiv utvikling, og arbeidet for å nå de fastlagte målene har vært godt. Ressurstilgangen har økt, og bevilgningen er godt anvendt. Dette har ført til både kortere saksbehandlingstid og færre saker under behandling, jf. figurene nedenfor. Samtidig har også effektiviteten økt.

Gjennomsnittlig saksbehandlingstid – antall dager

Antall saker til behandling

Nye saker fremmes fra landets kommuner. Ressurssituasjonen i kommunenes tjenester knyttet til barnevern og rus, vil derfor påvirke saksinngangen i fylkesnemndene. Saksinngangen påvirkes naturligvis også av større strømninger i samfunnet, som fokus på avdekking av vold og overgrep i nære relasjoner, og hvordan det offentlige arbeider med disse sakene.

Det er grunnleggende med god ledelse og styring for måloppnåelse og gode resultater i en kunnskapsbasert virksomhet som fylkesnemndene. I tillegg er det knyttet sårbarhet til både bemanning og ressurstilgang, og kvalitet i saksbehandlingen. Risikoene ved mulige sårbarhetsfaktorer blir vurdert og analysert fortløpende, og tiltak blir satt inn om nødvendig.

Arbeidsinnsatsen som har blitt lagt ned i 2014 har vært god. De ansatte har en stor interesse for og kunnskap om fagområdet, og har i perioder vist en *stå-på-vilje* som er ut over det en normalt kan forvente. Arbeidet har gitt gode resultater, og i 2014 har ventetiden for de som skal ha saker behandlet i fylkesnemnda blitt redusert.

Pernille Pettersen Smith

Direktør, Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker

2. Introduksjon av virksomheten og hovedtall

2.1 Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker

Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker er statlige domstollignende forvaltningsorganer som har vedtaksmyndighet i tvangssakene etter barnevernloven, helse- og omsorgstjenesteloven og smittevernloven. Fylkesnemndene fatter blant annet vedtak om omsorgsovertakelse av barn, tvangsplassering av ungdommer, og tvangsplassering av rusmiddelavhengige i medhold av henholdsvis barnevernloven og helse- og omsorgstjenesteloven. Forhandlingsmøtene i fylkesnemndene likner et rettsmøte i de ordinære domstolene, og tar vanligvis 2-3 dager.

Barnevernloven og Stortingets budsjettvedtak danner hovedrammen for fylkesnemndenes virksomhet. Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker er underlagt Barne- likestillings- og inkluderingsdepartementet (BLD).

Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker er ledet av direktør Pernille Pettersen Smith, som har ansvaret for den faglige og administrative ledelsen av virksomheten. Det var per 31.12.2014 126 ansatte i fylkesnemndene, fordelt på 120 årsverk. Stillingene fordeler seg på 13 enheter, hvorav 12 fylkesnemnder og sentralenheten, jf figur 2.1. Hver fylkesnemnd har et geografisk virkeområde på ett eller flere fylker. Hver fylkesnemnd har en daglig leder.

Figur 2.1: Geografisk plassering av fylkesnemndene

Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker

Oslo
Sentralenheten, Direktør og stab
Agder
Kristiansand
Buskereg og Vestfold
Drammen
Hordaland og Sogn og Fjordane
Bergen
Møre og Romsdal
Molde
Nordland
Bodø
Oppland og Hedmark
Lilleshammer
Oslo og Akershus
Oslo
Rogaland
Stavanger
Telemark
Skien
Troms og Finnmark
Tromsø
Trøndelag
Trondheim
Vestfold
Moss

I barnevernloven er det et hovedmål at saksbehandlingen i fylkesnemndene skal være betryggende, rask og tillitskapende.

Departementet har gjennom tildelingsbrevet for 2014 gitt fylkesnemndene følgende prioriterte oppgaver:

- Redusere beramningstiden gjennom å videreutvikle de administrative verktøyene og prosessene som gir bedre fordeling av ressurser, og økt produktivitet per nemndsleder
- Opprettholde høy kvalitet i saksbehandlingen
- Utvikle og implementere nytt saksbehandlingssystem

2.2 Hovedtall

I 2014 mottok Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker totalt 5831 saker. Det ble behandlet 2560 saker med eller uten forhandlingsmøte. 1797 saker gjaldt behandling av akuttvedtak og 710 saker var klager over akuttvedtak. 837 saker ble trukket, hevet eller avvist, og dermed avsluttet uten vedtak.

Resultatene for saksbehandlingen i 2014 er gjennomgående positive:

- Saker med forhandlingsmøte: gjennomsnittlig saksbehandlingstid redusert med 12 dager sammenlignet med 2013 – fra 97 til 85 dager.
- Saker med forhandlingsmøte: Færre saker enn tidligere har mer enn 12 ukers behandlingstid.
- Behandling av akuttvedtak og klager over akuttvedtak blir i all hovedsak utført innenfor lovens frister
- Gjennomsnittlig behandlet hver nemndsleder 30,6 saker med forhandlingsmøte i 2014 – måltallet var 25-30 saker. I 2013 behandlet hver nemndsleder gjennomsnittlig 27,5 saker med forhandlingsmøte.
- Antall saker under behandling er redusert med 10 % i løpet av året.

Prosjekt for utvikling av nytt saksbehandlingssystem er igangsatt i 2014. Det har kun vært mindre avvik fra framdriftsplanen for prosjektet, og nytt saksbehandlingssystem er forventet driftssatt høsten 2015.

Det ble bevilget kr 180 266 000 til drift av virksomheten i 2014. Det ble bokført utgifter på kr 180 263 792 og inntekter på kr 1 910 259. Bokført overskudd for driftsmidlene er kr 1 939 467, som utgjør 1,1 % av den samlede bevilgningen.

Til utvikling av nytt saksbehandlingssystem ble det bevilget kr 17 846 000. Bokført forbruk var kr 8 005 088. Årsaken til mindreforbruket var en mindre forsinkelse i prosjektet, samt sene faktureringer.

Fylkesnemndene hadde i 2014 fullmakt fra Justisdepartementet til å belaste kapittel 0470 post 70 for fri sakførsel. Denne posten ble belastet med et forbruk på totalt kr 207 061 019.

3. Årets aktiviteter og resultater

Fylkesnemndene mottar nye saker fra landets kommuner som fremmer begjæring om tiltak etter Barnevernloven, Helse- og omsorgstjenesteloven eller Smittevernloven. De innkomne sakene krever behandling etter ulike prosessstyper. I de fleste hovedsakene avholdes forhandlingsmøte med muntlige forhandlinger. I forhandlingsmøter møter partene med sine advokater og får anledning til å føre relevante og nødvendige bevis for sin sak. Forhandlingsmøter varer ofte i 2-3 dager. Saker med og uten forhandlingsmøter er som regel saker som må behandles etter alminnelige prosessregler. I noen tilfeller kan saker bli behandlet etter de samme prosessregler uten at det avholdes forhandlingsmøte. Behandlingen av disse sakene omtales som forenklet behandling.

Kommunene fatter også akuttvedtak som framlegges for fylkesnemnda for godkjenning. Godkjenning av akuttvedtak kan påklages til fylkesnemnda av de private parer, og det er disse klagen som omtales som klagesaker. Vedtakene i hovedsakene og i klager over akuttvedtak kan bringes inn for tingretten, både av den private part og kommunen, etter reglene i tvisteloven. De private parter har også mulighet til å kreve vedtak om omsorgsovertakelse opphevet, om saken ikke har vært behandlet av fylkesnemnda eller domstolene de siste 12 måneder.

I tildelingsbrevet for 2014 har departementet tatt utgangspunkt i følgende prioriterte oppgaver for fylkesnemndene: Redusere beramningstiden gjennom å videreutvikle de administrative verktøyene og prosessene som gir bedre fordeling av ressurser og økt produktivitet per nemndsleder, opprettholde høy kvalitet i saksbehandlingen, og å utvikle og implementere nytt saksbehandlingssystem. Det er videre gitt mål- og resultatkrav knyttet til både saksbehandling og øvrig drift.

Det redegjøres i det videre for resultater, måloppnåelse, ressursbruk og oppnådde effekter i 2014.

3.1 Saksbehandling

I tildelingsbrevet står det:

3.2 Betyggende, rask og tillitskapende saksbehandling i fylkesnemndene.

Sentralenheten skal sikre god kvalitet i saksbehandlingen slik at rettssikkerheten for berørte parter er ivaretatt. Det er av avgjørende betydning for kvaliteten og hensynet til de berørte parter at sakene avgjøres så raskt som mulig, og innenfor frister fastsatt i aktuelt regelverk.

Rettssikkerheten for de berørte parter og god kvalitet i saksbehandlingen er grunnleggende, og har høyt fokus i all saksbehandling. Det er derfor avgjørende med en god prosess som involverer alle parter.

Resultatkrav for saksbehandlingen gitt i tildelingsbrevet:

- Alle saker skal behandles innen lovens frister
- Minimum 25-30 saker med forhandlingsmøte per nemndsleder i 100 % stilling per år
- Betydelig redusert beramningstid sammenlignet med tilsvarende tertial i 2013

Oppnåelsen av mål- og resultatkrav i saksbehandlingen avhenger hovedsakelig av variablene *saksinnngang* og *ressurser*. Siden alle saker mottas fra landets kommuner og private parter, så er saksinngangen en størrelse som er utenfor fylkesnemndenes kontroll, og bare til en viss grad forutsigbar. Antall saker kan variere betydelig over tid, fra år til år, og fra nemnd til nemnd. Hovedtendensen er at saksmengden har økt årlig. I perioden 2009-2014 har den totale saksmengden økt med 45 %. Tilgjengelige ressurser er avgjørende for at innkomne saker kan

behandles så raskt som mulig. Ressurser til saksbehandling er i motsetningen til saksinngangen en mer forutsigbar variabel. Antall nemndslederårsverk har økt med 32 % i perioden 2009-2014.

All statistikk som gjelder saksbehandling er hentet fra saksbehandlingssystemet Sakarias.

3.1.1 Saksgrunnlag

I 2014 fikk nemndene inn 5831 saker (alle sakstyper), jf tabell 3.1. I 2013 kom det inn 5855 saker, noe som gir en nedgang i antall innkomne saker på -0,4 %, jf tabell 3.1.

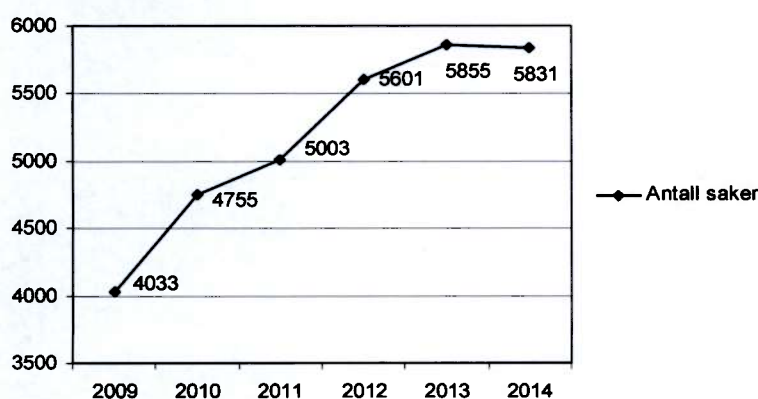
Som vist i tabell 3.1 varierer også saksinngangen mellom nemndene. Ytterpunktene er fylkesnemnda i Østfold, som har fått inn 27 % flere saker i 2014 enn i 2013, og fylkesnemnda i Nordland som i 2014 har fått inn 14 % færre saker enn i 2013.

Tabell 3.1: Mottatte saker 2014

Fylkesnemnd	Antall saker inn 2014	Antall saker inn 2013	Endring	Endring %
Østfold	488	383	105	27,4 %
Oppland/Hedmark	408	421	-13	-3,1 %
Buskerud/Vestfold	637	634	3	0,5 %
Telemark	252	292	-40	-13,7 %
Oslo/Akershus	1091	1032	59	5,7 %
Agder	401	362	39	10,8 %
Rogaland	517	597	-80	-13,4 %
Hordaland/Sogn og F.	628	703	-75	-10,7 %
Møre og Romsdal	287	292	-5	-1,7 %
Trøndelag	469	455	14	3,1 %
Nordland	308	358	-50	-14,0 %
Troms/Finnmark	345	326	19	5,8 %
Totalt	5831	5855	-24	-0,4 %

Det har vært en stor økning i saksinngangen over tid, jf. figur 3.1. Selv om det totale saksantallet ikke har økt i 2014 sammenlignet med 2013, er ikke dette ensbetydende med at den totale arbeidsmengden har stabilisert seg eller er redusert. Sammensetningen av type innkomne saker er avgjørende for hvor arbeidskrevende saksmassen er. Det er sakene med forhandlingsmøte og forenklet behandling som utgjør den største arbeidsmengden i fylkesnemndene.

Figur 3.1: Innkomne saker 2009-2014

Ser vi nærmere på hvor mange av de ulike sakstypene som er behandlet i 2014 og 2013, jf. tabell 3.2, får vi en god indikasjon på hvordan utviklingen har vært.

Saksinngangen økte ikke mellom 2013 og 2014, men andelen hovedsaker som krever behandling med eller uten forhandlingsmøte økte, og det ble behandlet 4,4 % flere slike saker enn i 2013.

I 2014 er det behandlet 5,4 % færre akuttvedtak enn i 2013. Nedgangen i behandling av disse sakstypene avhenger av saksinngangen. Det er nedfelt i barnevernloven at behandling av akuttvedtak om mulig skal skje innen 48 timer, mens det for klagebehandling over akuttvedtak er en frist på 7 dager. Disse fristene overholdes i de aller fleste sakene, og det utvikler seg derfor ikke restanser. Antall klager over akuttvedtak som er behandlet i 2014 er også færre enn i 2013, med en nedgang på 8,5 %.

Tabell 3.2: Saker behandlet 2014

Type sak	2014	2013	Endring	Endring i %
Forhandlingsmøte – vanlig nemnd	1811	1734	77	4,40 %
Forhandlingsmøte – utvidet nemnd	48	39	9	23,10 %
Forhandlingsmøte - nemndsleder alene	25	25	0	0,00 %
Forenklet behandling	676	653	23	3,50 %
Sum hovedsaker behandlet med og uten forhandlingsmøte	2560	2451	109	4,40 %
Behandling av akuttvedtak	1797	1899	-102	-5,40 %
Klagebehandling av akuttvedtak	710	776	-66	-8,50 %
Saker trukket, hevet og avvist	837	856	-19	-2,20 %
Saker til rettslig overprøving	1510	1435	75	5,20 %

I tillegg til realitetsbehandlede saker, blir en del saker avsluttet uten realitetsavgjørelse. Saker uten realitetsavgjørelse er for eksempel saker som er trukket, hevet eller avvist. I løpet av 2014 ble 837 saker trukket, hevet eller avvist. Til sammenligning var 856 saker avsluttet på denne måten i 2013. Dette utgjør en nedgang på 2,2 %. Av alle saker uten realitetsavgjørelse utgjør trukne saker den desidert største andelen.

I 2014 ble gjennomsnittlig ca. 12 % av innkomne saker trukket. Mellom nemndene varierer del av trukne saker på mellom 10 % og 16 %. Andelen trukne saker har vært stabil de siste årene. Saker trekkes av ulike årsaker, eksempelvis at det inngås forlik/samtykke, at en sak er for dårlig belyst og nærmere utredning kreves, eller at familien kan ha fått tilfredsstillende hjelp av kommunens barneverntjeneste. Saker som trekkes i god tid før forhandlingsmøte påvirker ikke saksbehandlingstiden vesentlig. Imidlertid vil saker som trekkes rett før eller i løpet av forhandlingsmøte påvirke saksbehandlingstiden. Det er i slike tilfeller vanskelig å beramme ny sak på de datoene som på kort varsel blir tilgjengelige. Dette påvirker saksbehandlingstiden negativt, men selve saken kan ha fått et heldig forløp, for eksempel kan saker heves fordi forlik blir inngått. Statistikk for hvor mange saker det er inngått forlik i er ikke mulig å hente ut fra nåværende saksbehandlingssystem, men dette vil bli mulig når det nye saksbehandlingssystemet ProSak blir satt i drift.

Et visst antall saker vil alltid være under behandling. For å unngå lang beramningstid, er det også et mål at det skal være færrest mulig saker under behandling. Fra 31.12.2013 til 31.12.2014 sank antall saker under behandling med 9,8 % (70 saker), jf. tabell 3.3.

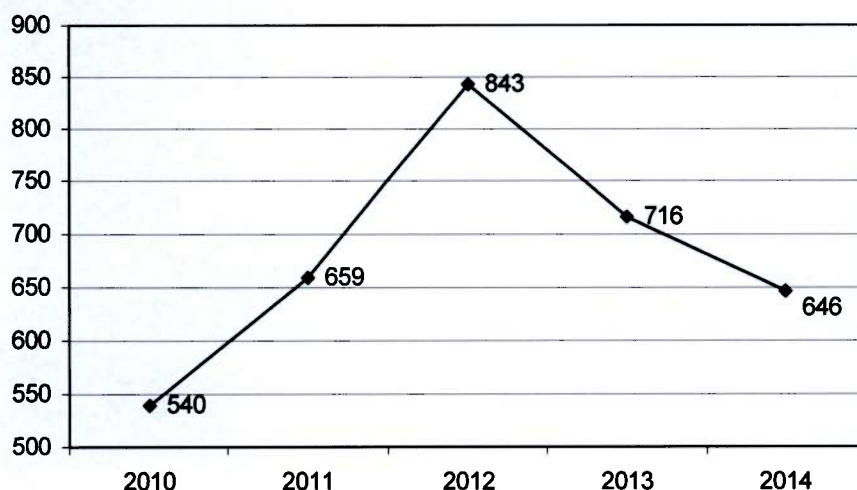
Utviklingen er god i de fleste nemndene. Noen nemnder har til dels svært stor nedgang i antall saker under behandling, mens de nemndene som har hatt en stor eller moderat økning i saksinngangen, eller andre former for utfordringer, har en stabil eller økt andel saker under behandling. Som vist i figur 3.2 også utviklingen god siden 2012, da antall saker under behandling var spesielt høyt.

Tabell 3.3 Antall saker under behandling pr 31.12.14

Fylkesnemnd	Antall saker under behandling 31.12.2014	Antall saker under behandling 31.12.2013	Endring	Endring %
Østfold	55	46	9	19,6 %
Oppland/Hedmark	65	72	-7	-9,7 %
Buskerud/Vestfold	65	52	13	25,0 %
Telemark	16	31	-15	-48,4 %
Oslo/Akershus	124	98	26	26,5 %
Agder	46	46	0	0,0 %
Rogaland	64	97	-33	-34,0 %
Hordaland/Sogn og F.	53	99	-46	-46,5 %
Møre og Romsdal	41	47	-6	-12,8 %
Trøndelag	41	49	-8	-16,3 %
Nordland	38	45	-7	-15,6 %
Troms/Finnmark	38	34	4	11,8 %
Totalt	646	716	-70	-9,8 %

Noen av nemndene som har svært stor nedgang i antall saker under behandling, har klart å redusere denne størrelsen ved å beramme et kalkulert antall saker samtidig, eller svært tett. Ved en såkalt dobbeltberamming blir sakene forberedt på vanlig måte, men møtene blir berammet samtidig eller tett på andre møter, med en forventning om at noen av sakene blir trukket. Når erfaringen er at kommunen trekker mellom 10 % og 16 % av sakene like før berammet møtedato, kan en slik metode være en løsning. Resultatet blir en mer effektiv bruk av tid, og at saker som kommer inn får kortere berammingstid, og dermed også kortere saksbehandlingstid.

Figur 3.2: Antall saker under behandling 2010-2014

3.1.2 Saksbehandlingstid

Resultatkrav: Alle saker skal være behandlet innenfor lovens frister.

Saksbehandlingstiden for behandling av saker med forhandlingsmøte og saker uten forhandlingsmøte, akuttvedtak og klagebehandling over akuttvedtak måles etter de ulike krav som er gitt i barnvernloven, jf. helse- og omsorgstjenesteloven. I saker med forhandlingsmøte skal forhandlingsmøte holdes snarest, og hvis mulig, innen 4 uker fra mottaksdato til 1.møtedag, jf. barnvernloven § 7-4. Vedtak skal treffes senest to uker etter at forhandlingsmøtet ble avsluttet, jf barnvernloven § 7-19. Krav til saksbehandlingstid for saker uten forhandlingsmøter er ikke beskrevet i barnvernloven. Behandling av akuttvedtak skal om mulig gjøres innen 48 timer. I klagebehandling over akuttvedtak skal møte gjennomføres og vedtak foreligge innen 7 dager.

3.1.2.1 Gjennomsnittlig saksbehandlingstid

I 2014 var den gjennomsnittlige saksbehandlingstiden for saker med og uten forhandlingsmøte er henholdsvis 85,1 dager og 68,1 dager, jf tabell 3.4 og figur 3.3. Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for klagebehandling av akuttvedtak var 5,7 dager. Utviklingen sammenlignet med 2013 er spesielt god når det gjelder saker med forhandlingsmøte. I 2013 var saksbehandlingstiden for saker med forhandlingsmøte gjennomsnittlig 97 dager.

Tabell 3.4:

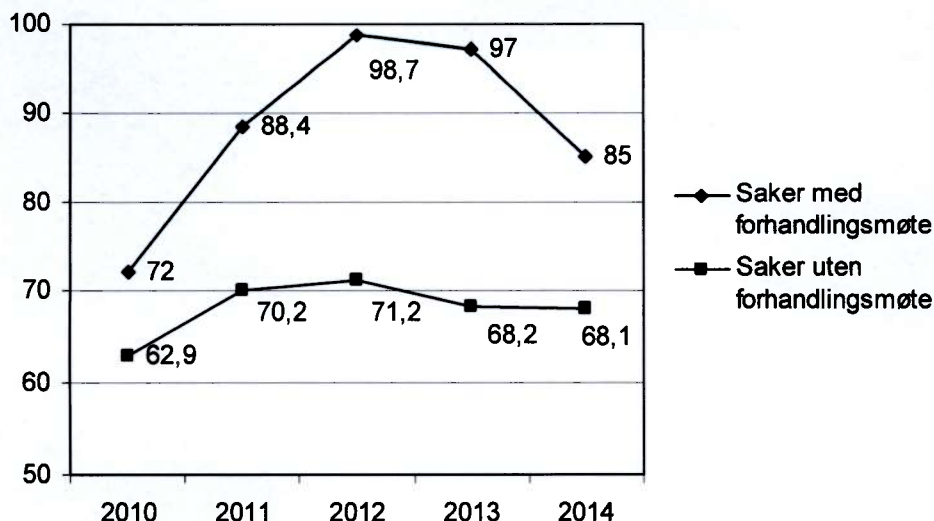
Saksbehandlingstid for saker etter Barnevernloven og Helse- og omsorgstjenesteloven.

Saksbehandlingstid avgjorte saker, antall dager	2014	2013	2012	2011	2010
Saker med forhandlingsmøte**	85,1	97	98,7	88,4	72
Saker uten forhandlingsmøte*	68,1	68,2	71,2	70,2	62,9
Klagebehandling over akuttvedtak*	5,7	5,5	5,7	5,8	6,1

** Fra mottaksdato til 1. møtedag

*Fra mottaksdato til vedtak fattet

Figur 3.3: Gjennomsnittlig saksbehandlingstid 2010-2014

Utgangspunktet for saksbehandlingstiden vist i tabell 3.4 og figur 3.3 er gjennomsnittlig antall dager for saker som er avsluttet i oppgitt periode. Denne tabellen gir imidlertid ikke opplysninger om hvor mange saker som er behandlet innenfor lovens frister. En slik oversikt over hvordan saksbehandlingstid fordeler seg, fordelt på sakstype, er vist i vedlegg 1 til denne årsrapporten, jf. tildelingsbrevets rapporteringsmal.

3.1.2.2 Saksbehandlingstid - Vedlegg 1

Vedlegg 1 gir informasjon som viser utvikling i saksbehandlingstid i intervall fordelt på uker. Ut fra denne statistikken kan en se hvor stor andel av sakene som blir behandlet innenfor de gitte frister, jf barnevernloven og helse- og omsorgstjenesteloven. Det skilles på akuttvedtak (alle typer), klagebehandling av akuttvedtak, saker med forhandlingsmøte etter barnevernloven, saker uten forhandlingsmøte etter barnevernloven (forenklet behandling), og saker etter helse- og omsorgstjenesteloven med- og uten forhandlingsmøte.

Saker med forhandlingsmøte - barnevernloven

Det er behandlet 1770 saker etter barnevernloven med forhandlingsmøte i 2014.

Tabell 3.4 viser at saksbehandlingstiden for saker etter barnevernloven med forhandlingsmøte er redusert med ca 12 dager i 2014, sammenlignet med 2013.

Tar en utgangspunkt i vedlegg 1 for 2014 og sammenligner med tilsvarende tall fra 2013, så viser også disse resultatene en forbedring i saksbehandlingstiden, ved at flere saker etter barnevernloven med forhandlingsmøte behandles tidligere enn før.

Lovens mål om 4 uker fra registrering av sak til påbegynt forhandlingsmøte er vanskelig å nå, både med hensyn til rettsikkerheten i den enkelte sak og nemndenes ressurser i perioder med stor saksinngang (se punkt 3.6.1). I 2014 oppfylles 4-ukerskravet i 7,7 % av sakene, mot 7,5 % av sakene i 2013. Den store forbedringen i saksbehandlingstiden kan altså ikke være et resultat av at flere saker med forhandlingsmøte behandles innenfor lovens frist på 4 uker, men tyder på at færre saker har lang saksbehandlingstid.

Det har over lengre tid vært et problem at en stor andel saker behandles med forhandlingsmøte senere enn 16 uker etter innregistrering. I 2013 ble 38,1 % av denne typen saker satt forhandlingsmøte senere enn 16 uker etter at saken kom inn, mens tilsvarende tall for 2014 var 29,4 %, noe som gir en reduksjon på 8,7 % fra 2013 til 2014. Tilsvarende positive tendenser ser vi ved at også flere saker enn tidligere blir behandlet innen 12 og 8 uker. I 2014 ble 61 % sakene behandlet innen 12 uker mot 38,9 % i 2013. Det er også en forbedring for saker behandlet innen 8 uker, med 24 % i 2014 mot 21,5 % i 2013.

Saker uten forhandlingsmøte - barnevernloven

Det er i 2014 behandlet 611 saker etter barnevernloven uten forhandlingsmøte. Barnevernloven sier ikke noe om frist for saksbehandling i denne typen saker.

For saker etter barnevernloven som er behandlet uten forhandlingsmøte er den gjennomsnittlige saksbehandlingstiden for 2014 omtrent lik som i 2013, jf. tabell 3.4.

Også for disse sakene er det en reduksjon i andel saker som blir behandlet senere enn 16 uker etter mottak. I 2013 ble 22,7 % av sakene behandlet senere enn 16 uker, mens tilsvarende i 2014 var 19,1 % av sakene. 45 % av sakene ble behandlet innen 8 uker – både i 2013 og i 2014.

Det er vanlig at en stor andel av denne typen saker på grunn av nødvendige saksforberedelser blir besluttet behandlet forenklet på et relativt sent tidspunkt i behandlingstiden.

Saker etter helse- og omsorgstjenesteloven

I 2014 er det behandlet 108 saker etter helse- og omsorgstjenesteloven med forhandlingsmøte, hvorav 49,1 % er behandlet innen lovens frist på 2 uker. 87 % av sakene er behandlet innenfor 4 uker. I 2013 ble 51,4 % av sakene behandlet innen 2 uker og 83,5 % av sakene behandlet innen 4 uker.

Det er videre behandlet 67 saker etter helse- og omsorgstjenesteloven uten forhandlingsmøte i 2014. 43,3 % av sakene er behandlet innen 2 uker, og 80,6 % er behandlet innen 4 uker. I 2013 ble 37 % av sakene behandlet innen 2 uker, og 80,8 % av sakene innen 4 uker.

Behandling av akuttvedtak

I 2014 ble det behandlet 1793 akuttvedtak i fylkesnemndene. 98,4 % av disse ble behandlet innen 48 timer. Til sammenligning ble 97,5 % av akuttvedtakene behandlet innen 48 timer i 2013.

Over tid har nesten alle akuttvedtak, så langt som det har vært praktisk mulig, blitt behandlet innen 48 timer. De resterende vedtakene blir behandlet i løpet av kort tid etter denne fristen.

Klagebehandling over akuttvedtak

Det ble behandlet 709 klager over akuttvedtak i fylkesnemndene i 2014. Dette gjelder klagesaker etter både barnevernloven og helse- og omsorgstjenesteloven. 93,4 % av klagesakene er behandlet innen 1 uke i 2014. 99,9 % av klagesakene er behandlet innen 2 uker. I 2013 ble 93,3 % av klagesakene behandlet innen 1 uke, og 99,7 % i løpet av 2 uker.

6,6 % av klagesakene har av ulike årsaker blitt behandlet utover fristen på 7 dager i 2014. Den vanligste årsaken til fristoversittelse er fri- og helligdager.

Saker etter smittevernloven

Fylkesnemnda i Oslo og Akershus behandler saker etter smittevernloven. I 2014 mottok nemnda 5 saker. Av disse sakene ble 4 behandlet i nemnda og 1 sak trukket. Gjennomsnittlige saksbehandlingstid var 10,8 dager.

3.1.3 Produksjon

Resultatkrav: Minimum 25-30 forhandlingsmøtesaker per nemndsleder i 100 prosent stilling per år.

Hver nemndsleder i hver nemnd har i gjennomsnitt behandlet 30,6 saker med forhandlingsmøte i 2014, jf. tabell 3.5. Fra 2013 har produksjonen av saker med forhandlingsmøter økt med 3,1 saker per nemndsleder. For saker uten forhandlingsmøte (forenklet behandling) har en nemndsleder i gjennomsnitt behandlet 10,8 saker i 2014. For denne typen saker har produksjonen gjennomsnittlig økt med 0,7 saker fra 2013.

For beregning av gjennomsnittlig produksjon, per nemndslederstilling per nemnd, er antall årsverk justert for reduksjoner i stillingsprosenter og langtidsmeldt sykefravær. En nemndsleder i hver nemnd er i tillegg ansatt som daglig leder i en prosentandel av stillingen. Det presiseres at tallene også er justert for reduksjon i resultatkravet for de daglige lederne. Denne reduksjonen utgjør samlet 3,5 årsverk.

Trukne saker blir ikke medregnet i grunnlaget, og dette slår uheldig ut i produksjonsstatistikken for dem som har spesielt mange trukne saker sammenlignet med gjennomsnittet. For trukne saker kan det ha vært mye saksforberedelse og kanskje delvis gjennomførte forhandlingsmøter, som ikke blir godskrevet statistikken. Det er derfor rimelig

å tro at det er større likhet i produksjonen, enn det produksjonsstatistikken tilsier.

Tabell 3.5: Produksjon, gjennomsnitt antall saker per nemndsleder per nemnd

Gj.sn. per nemndsleder	2014			2013			Måltall 2014	Avvik, minimum 25 FOR	
	FOR	NL	SUM	FOR	NL	SUM		FOR	I %
Fylkesnemnd	FOR	NL	SUM	FOR	NL	SUM	25-30 FOR	FOR	I %
Østfold	36,0	10,9	46,9	27,4	9,4	36,8		11,0	44,0
Oppland/Hedmark	25,3	12,5	37,8	26,8	9,7	36,5		0,3	0,1
Buskerud/Vestfold	31,1	9,4	40,4	31,2	7,9	39,1		6,1	24,2
Telemark	33,8	7,8	41,6	35,0	8,5	43,5		8,8	35,4
Oslo/Akershus	29,5	10,1	39,6	24,5	9,1	33,6		4,5	18,1
Agder	33,7	21,0	54,7	27,1	16,8	43,9		8,7	34,9
Rogaland	28,6	12,5	41,0	27,2	10,6	37,8		3,6	14,2
Hordaland/Sogn og Fj.	33,1	10,7	43,8	28,0	11,3	39,3		8,1	32,5
Møre og Romsdal	30,2	9,4	39,6	25,0	10,9	35,9		5,2	21,0
Trøndelag	27,2	8,6	35,9	26,4	10,7	37,1		2,2	9,0
Nordland	27,6	8,0	35,6	24,4	5,6	30,0		2,6	10,4
Troms/Finnmark	31,1	8,8	39,9	26,8	10,7	37,5		6,1	24,4
Gjennomsnitt av sum	30,6	10,8	41,4	27,5	10,1	37,6		14,0	56,0

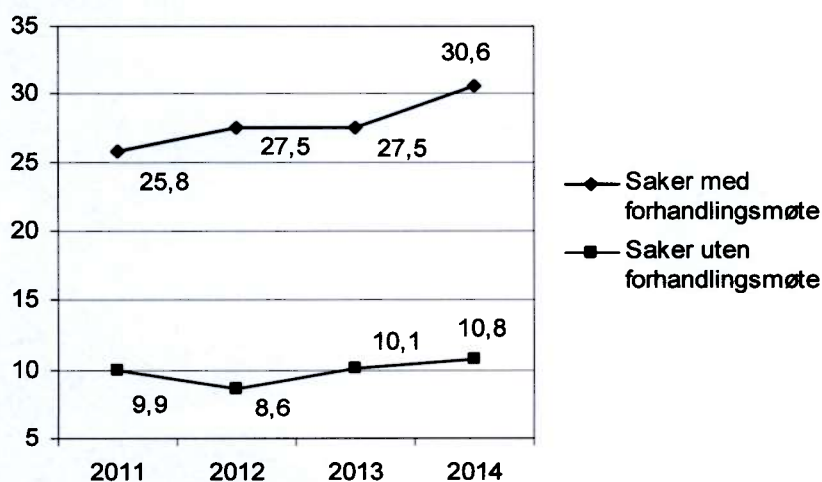
FOR: saker med forhandlingsmøte

NL: saker uten forhandlingsmøte/forenklet behandling

Det er fortsatt forskjeller mellom nemndene i den gjennomsnittlige produksjon per nemndsleder, men gjennomsnittet for alle nemndene er nå innenfor måltallet. Noen forskjeller i nemndenes produksjon må påregnes med bakgrunn i naturlige variabler. Om det for eksempel er småbarnsforeldre eller ansatte over 62 år med utvidet ferie i en nemnd, vil det ha betydning for fleksibiliteten i saksbehandlingen, og dette kan igjen påvirke den samlede produksjonen. I fylkesnemnda i Oppland og Hedmark er alle nemndslederne nyansatte i perioden 2012-2014, noe som har påvirket produksjonen. Fylkesnemnda i Østfold har en hatt en stor saksinngang i 2014, og de ansatte har lagt ned en ekstraordinær arbeidsinnsats som det ikke er mulig å opprettholde over lang tid.

Utviklingen i produksjon per nemndsleder viser en god utvikling i perioden 2011-2014, jf. figur 3.4. Produksjonen økte gjennomsnittlig med 5 forhandlingsmøter i perioden 2011-2014.

Figur 3.4: Produksjon 2011-2014, gjennomsnitt antall saker per nemndsleder per nemnd

3.1.4 Beramningstid

Resultatkrav: Redusert beramningstid.

Beramningstid er perioden fra sakens blir mottatt og fram til den datoen det kan avholdes ett ordinært forhandlingsmøte på opptil tre dager (i sjeldne tilfeller 4 eller 5 dager).

Beramningstid er en sårbar indikator, som kan endre seg mye over kort tid. Denne styringsparameteren må derfor ikke tillegges for stor vekt.

Den samlede beramningstiden i nemndene har sunket med 0,7 uke fra 31.12.2013 til 31.12.2014, jf. tabell 3.6. Et flertall av nemndene har en positiv nedgang i beramningstiden sammenlignet med utgangen av 2013. Fylkesnemndene i Østfold og Oslo og Akershus har en økning i beramningstid grunnet økt saksinnngang i 2014.

Tabell 3.6: Beramningstid per 31.12.2014

Nemnd	Per 31.12.2014	Antall uker	Per 31.12.2013	Antall uker	+/-
Østfold	06.apr	13	17.feb	7	6
Oppland/Hedmark	13.apr	14	22.apr	16	-2
Buskerud/Vestfold	16.feb	6	01.feb	4	2
Telemark	02.feb	4	26.feb	8	-4
Oslo/Akershus	13.apr	14	17.feb	7	7
Agder	14.apr	14	11.mar	10	4
Rogaland	10.feb	6	17.mar	11	-5
Hordaland/Sogn og Fj.	27.jan	3	19.mar	11	-8
Møre og Romsdal	09.mar	9	10.apr	11	-2
Trøndelag	1.mar	8	18.mar	12	-5
Nordland	16.feb	6	10.mar	11	-5
Troms/Finnmark	16.mar	10	17.feb	7	3
Gj.snitt		8,9		9,6	-0,7

3.1.5 Tiltak for utjevning av forskjeller i beramningstid og saksbehandlingstid

Som vist i foregående avsnitt, er det fortsatt forskjeller mellom de nemndene som har kortest og lengst beramningstid. Mens fylkesnemnda i Hordaland og Sogn og Fjordane er nede i en beramningstid på 3 uker, har fylkesnemndene i Oppland og Hedmark, Oslo og Akershus, og Agder alle 14 ukers beramningstid. Dette gir en forskjell på 11 uker mellom nemndene med kortest og lengst beramningstid. Ved utgangen av både 2013 og 2012 var forskjellen mellom kortest og lengst beramningstid 12 uker.

Det bør være minst mulig forskjeller for hvordan og hvor lang tid en sak blir behandlet på, uavhengig av hvilken nemnd saken fremmes for, og det bør også være slik at en nemndsleder har så lik arbeidsbelastning som mulig, uavhengig av hvilken nemnd den enkelte er ansatt i. For saker med forhandlingsmøte og saker med forenklet behandling er det fortsatt for store forskjeller mellom nemndene. Store variasjoner i saksinngangen mellom nemndene fører til ulikheter i nemndenes saksbehandlingstid. Forskjellene ser imidlertid ikke utelukkende ut til å kunne forklares med ulik saksinnngang. For noen nemnder vil årsaken til lang saksbehandlingstid være delvis knyttet til endringer i bemanningssituasjonen. Ulikhetene mellom nemndene ser ut til å falle tilfeldig.

Utjevning av forskjeller mellom nemndene er et klart mål. I fylkesnemndene benyttes nå to utjevningstiltak innenfor de ressursene vi disponerer; tilkallingsordningen sakshjelpen, og

flytting av oppfølgingsansvaret for kommuner mellom nemndene.

Tiltak for utjevning av forskjeller i beramningstid og saksbehandlingstid er tema som sammen med måloppnåelse blir fulgt opp grundig gjennom ledermøter, styringssamtaler med nemndene og medarbeidersamtaler.

Flytting av oppfølgingsansvaret for enkelte kommuner

Direktøren har fullmakt til å flytte oppfølgingsansvaret for enkelte kommuner fra en nemnd med lang beramningstid til en annen nemnd med lav beramningstid. Dette tiltaket er benyttet ved tre tilfeller i 2014, og til sammen er 69 saker omfordelt fra en nemnd til en annen.

Fylkesnemnda i Østfold har i perioden 1.6.2013 – 3.4.2014 avhjulpet fylkesnemnda i Buskerud og Vestfold ved å behandle alle innkomne saker fra kommunene Re, Horten og Holmestrand. Videre overtok fylkesnemnda i Agder i perioden 1.12.2013 – 31.5.2014 oppfølgingsansvaret for kommunene Eigersund, Sokndal og Lund, for fylkesnemnda i Rogaland. Fylkesnemnda i Østfold har også behandlet saker fra Kongsvinger kommune i perioden 1.5.2014 – 31.8.2014, for å avlaste fylkesnemnda i Oppland og Hedmark.

Flytting av oppfølgingsansvaret for enkelte kommuner kan være et effektivt virkemiddel for å utjevne saksbehandlingstiden. Det har imidlertid vært utfordrende å gjøre dette over tid, både fordi saksinngangen i nemndene forandrer seg raskt, men også fordi den geografiske plasseringen av kommunene er av betydning - de mest folkerike kommunene ligger ofte for langt unna de nemndene det er aktuelt å flytte sakene til.

Tilkallingsordninger - Sakshjelpen

Ett annet tiltak for effektiv ressursutnyttelse, som også til en viss grad er forventet å redusere forskjeller i saksbehandlingstid mellom nemndene er sakshjelpen.

Saker med forhandlingsmøter og klagesaker fordeles i sakshjelpen, hvor nemndene melder inn saker hvor de har behov for hjelp på ulike grunnlag. Sakshjelpen består av både interne og eksterne ressurser. Interne ressurser oppstår når nemndsledere får frigjort tid, for eksempel ved at saker i egen nemnd trekkes, og at de dermed kan avhjelpe andre nemnder på kort varsel. Gruppen av eksterne ressurser består av personer som har kvalifikasjoner som nemndsledere, og som melder fra om når de har mulighet til å avhjelpe nemndene.

I 2014 har 144 saker med forhandlingsmøte blitt avgjort ved intern eller ekstern sakshjelp.

3.2 Øvrige oppdrag i tildelingsbrevet

I tildelingsbrevet er det gitt mål og oppgaver av administrativ art. I tillegg til at det skal utvikles nytt saksbehandlingssystem, er fylkesnemndene gitt nye oppdrag innenfor eksisterende budsjettamme. Dette gjelder overtakelse av oppgaven med oppnevning og oppfølging av fagkyndige medlemmer, samt krav til innhold i kompetansearbeidet i virksomheten.

3.2.1 Utvikling av nytt saksbehandlingssystem

Oppdrag i tildelingsbrevet:

”Sentralenheten er ansvarlig for at fylkesnemndene har tilgang til gode IKT-verktøy. I den forbindelse har Sentralenheten i 2014 ansvar for å:

- *Planlegge og gjennomføre prosessen med å anskaffe et nytt saksbehandlingssystem som kan erstatte Sakarias*
- *Påse at anskaffelsesprosessen gjennomføres i tråd med gjeldende*

anskaffelsesreglement og på en måte som minimerer risiko for uønskede utfall og forsinkelser, og gir fylkesnemndene nødvendige og tilstrekkelige IKT-verktøy

- *Oversende departementet en fremdriftsplan i begynnelsen av året med milepæler for prosjektet*

Fylkesnemndene ble gjennom tildelingsbrevet for 2014 tildelt prosjektmidler, 19 millioner kroner, for påbegynnelsen av utviklingen av saksbehandlingssystemet ProSak. Etter at budsjettet for 2014 var avklart, fattet styringsgruppen for prosjektet, på visse vilkår, beslutning om gjenbruk, tilpassing og videreutvikling av Bufetats egenutviklede system BIRK. Det ble i 2014 inngått samarbeidsavtale mellom Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker og Bufetat om utvikling av ProSak. Gjenbruk av BIRK forventes å medføre raskere utviklingsperiode samt et sluttprodukt som vil inneholde flere elementer enn hva som ville vært mulig dersom ProSak skulle utvikles fra bunnen.

Utviklingsprosjektet for ProSak startet i februar 2014. Prosjektet har fulgt forventet framdrift i 2014, og en har kun hatt noen mindre forsinkelser. Framdriftsplan for ProSak er delt i to faser. Hovedmålet med fase 1 er å erstatte all funksjonalitet i dagens løsning, Sakarias, og fase 2 med fokus på grensesnitt mot eksterne aktører via sikker elektronisk meldingsutveksling. Det er fase 1 som nå er påbegynt, og det er forventet at fase 1 av prosjektet settes i pilotdrift i en eller flere nemnder 1.8.2015. Etter pilotdrift, vil systemet settes i drift i alle nemndene høsten 2015. Fase 2 er planlagt påbegynt umiddelbart etter produksjonssetting av fase 1, men budsjettsituasjonen er uavklart.

Prosjektgruppen for ProSak besto ved årsskiftet 2014/2015 av tre interne ressurser, delvis frikjøpt, og sju eksterne konsulenter. I tillegg er det satt sammen en referansegruppe med fire interne ressurser, alle fra forskjellige nemnder.

Anskaffelsene i prosjektet er gjennomført i tråd med gjeldende anskaffelsesreglement, og på en måte som minimerer risiko for uønskede utfall og forsinkelser. BLD har fått oversendt framdriftsplan med milepæler for prosjektet.

For nærmere opplysninger om budsjett og regnskap for 2014, se kapittel 3.5 om ressursbruk og kapittel 6 om årsregnskap.

3.2.2 Kompetanseheving i fylkesnemndene

Oppdrag i tildelingsbrevet:

Fylkesnemndene skal følge tiltak 39 i Barndommen kommer ikke i reprise. Strategi for å bekjempe vold og seksuelle overgrep mot barn og ungdom (2014-2017), og derav gi nemndslederne i fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker kunnskap om avdekking og konsekvenser av vold og seksuelle overgrep mot barn og ungdom som viktig del av virksomhetens langsiktige kompetanseplan.

Det har i 2014 blitt arrangert tre landsdelssamlinger for ansatte i fylkesnemndene. Tematikken i samlingene har vært lik, og det ble stilt krav om at programmet en av dagene skulle omhandle temaet vold og seksuelle overgrep mot barn og ungdom, jf krav i tildelingsbrevet.

For å gi nemndslederne kunnskap om avdekking og konsekvenser av vold og seksuelle overgrep mot barn og ungdom har blant annet disse temaene blitt gjennomgått: seksuelle overgrep mot barn, relasjonelle traumer for barn som lever med vold, hvordan vold og overgrep påvirker barns psykiske helse, metodiske perspektiver på den sakkyndige utredningen i vold og overgrepssaker og omsorgsrammer som fremmer psykisk trygghet og positiv utvikling for barnet og samvær etter vold.

3.2.3 Ansvar for oppnevning av fagkyndige medlemmer

Oppdrag i tildelingsbrevet:

Sentralenheten får ansvaret for å oppnevne utvalg av fagkyndige medlemmer iht. barnevernloven § 7-2. Sentralenheten skal også ha ansvaret for oppfølgingen av utvalget og medlemmene som er oppnevnt.

Ved årsskiftet 2014/2015 var alle oppgavene i forbindelse med oppnevning og oppfølging av utvalget for fagkyndige medlemmer overført fra BLD til fylkesnemndene.

3.3 Revidert nasjonalbudsjett - RNB

Stortinget vedtok 20.6.2014 endringer i statsbudsjettet for 2014, jf. Prop 93 S (2013-2014) og Innst. 260 (2013-2014). For fylkesnemndene innebar dette vedtaket en bevilgningsøkning på post 01 på 5 millioner kr for 2014. Det var spesifisert i vedtaket at midlene skulle benyttes til 7 engasjementer for nemndsledere, med varighet på 5 måneder innenfor 2014.

For å utnytte bevilgede midler fullt ut, ble det opprettet 8 engasjement, med varighet fra 3 til 6 måneder. Engasjementene tilsvarte 3 årsverk. Nemndslederne som ble engasjert på RNB-midler avgjorde til sammen 88 saker med forhandlingsmøte og 22 saker med forenklet behandling.

Midlene som ble bevilget over revidert nasjonalbudsjett er utnyttet godt. Det ville vært vanskelig å oppnå like gode resultater i saksbehandlingen i 2014, om en ikke hadde fått tilført disse midlene.

3.4 Ressursbruk

Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker er en kompetansebedrift, hvor en hoveddel av bevilgede midler blir benyttet til å dekke lønn til ansatte og sakskostnader (honorarer til fagkyndige medlemmer, alminnelige medlemmer og talspersoner).

Effektiv drift har vært et viktig fokus siden fylkesnemndene ble skilt ut som egen virksomhet fra BLD 1.1.2011. Det er viktig at en størst mulig andel av bevilgningen blir benyttet til saksbehandling, det vil i praksis si lønn til ansatte og sakskostnader, og at midler til varer og tjenester blir brukt på en mest mulig effektiv og formåltjenelig måte.

Virksomheten tildeles midler over Statsbudsjettets kapittel 0853. I 2014 har fylkesnemndene disponert midler til ordinær drift på post 01, samt en tildeling på post 45 for å dekke kostnader til utvikling av nytt saksbehandlingssystem. I tillegg belaster fylkesnemndene Justisdepartementets kapittel 0470 post 70 til fri sakførsel, jf. belastningsfullmakt.

3.4.1 Drift av virksomheten

Det ble bevilget kr 180 266 000 til drift av virksomheten i 2014. Totalt er driftsposten belastet med kr 180 236 792, noe som gir et avvik på kr 29 208. Bokførte inntekter ved refusjoner av foreldre- og sykepenger er kr 1 910 259. En sammenstilling av utgifter og inntekter gir et positivt resultat på kr 1 939 467, som tilsvarer 1,1 % av bevilgningen¹.

I 2014 ble 51 % av bevilgningen benyttet til lønn til ansatte. Videre ble 24 % av bevilgningen benyttet til annen drift av virksomheten (leie av lokaler og varer og tjenester), mens de resterende 25 % av de tildelte midlene ble brukt til å dekke sakskostnader som ikke dekkes etter rettshjelpsloven (honorar og reisekostnader for fagkyndige medlemmer, alminnelige

¹ Jf. Kapittel 6: Årsregnskap – Bevilgningsregnskap, note A og B

medlemmer og talspersoner).

Bevilgningen blir fordelt internt til tre hovedformål for drift av virksomheten: driftskostnader nemndene, sakskostnader og sentrale kostnader (felles administrasjonskostnader for nemndene). Som vist i tabell 3.7 er det samlede positive avviket i overkant av 1,9 millioner kroner.

Årsaken til det positive regnskapsresultatet er hovedsakelig utbetalinger av sykepenger. Det settes normalt inn vikarer for langtidssykemeldte, men det har i enkelte tilfeller, ved korte og sammenhengende sykemeldingsperioder, vært vanskelig å finne langsiktige løsninger. I tillegg til dette har det vært et mindreforbruk av lønnsmidler som følge av stillingsvakanser i enkelte ansettelsesprosesser.

Tabell 3.7: Oversikt over fordeling av driftskostnader 2014

Kapittel 0853 post 01	Ramme 2014	Forbruk 2014	Forbruk %	Avvik
Driftskostnader nemndene	124 018 000	122 559 145	98,8 %	1 458 855
Sakskostnader	44 385 000	44 836 434	101,0 %	-451 434
Sentrale kostnader	11 863 000	10 930 954	92,1 %	932 046
Totalt	180 266 000	178 326 533	98,9 %	1 939 467

I 2014 har det kun vært mindre avvik mellom budsjett og regnskap når det gjelder den faste driften. Sakskostnadene har derimot vært en utfordring. Selv om det budsjetteres med en forholdsmessig andel sakskostnader, vil alltid de reelle kostnadene være avhengige av antall forhandlingsmøter (evt. avvik fra forventet produksjon), varigheten av forhandlingsmøtene, og om fagkyndige som velges ut til sakene tilkjennes høy eller lav sats. Hvilken sats den enkelte kan kreve avhenger av om vedkommende er selvstendig næringsdrivende eller ansatt i et arbeidsforhold.

Det er ikke mulig å beregne hvor mye et forhandlingsmøte vil koste. Dette er forhold som det ikke er anledning til å påvirke gjennom virksomhetsstyringen, da avgjørelsene som gjelder valg av fagkyndig og varighet av møtet er tillagt nemndsleder i den enkelte sak. I behandlingen av sakene er den enkelte nemndsleder faglig uavhengig.

Etter 2.tertial 2014 var det estimert et budsjettunderskudd på sakskostnader på mellom 2 og 2,5 millioner kroner. I nysalderingen for statsbudsjettet for 2014 ble fylkesnemndene tildelt 2 millioner kroner til å dekke underskudd på sakskostnader.

3.4.2 Utvikling av nytt saksbehandlingssystem

Det ble i Prop 1S 2013-2014 bevilget kr 19 052 000 til post 45. Formålet med tildelingen er prosjekt for utvikling av nytt saksbehandlingssystem for fylkesnemndene. Det ble gjort en omdisponering i nysalderingen av Statsbudsjettet for 2014, slik at kr 1 206 000 ble flyttet til post 01 for å dekke driftskostnader ved prosjektet. Endelig bevilgning på posten var kr 17 846 000.

Bokført regnskap på post 45 i 2014 var kr 8 005 088. Forbruket utgjorde 45 % av bevilgningen, og det gjenstår en rest av ubrukte midler på kr 9 840 912.²

Årsaken til mindreforbruket var en forsinkelse i prosjektet, samt at en del faktureringer for 2014 først ble gjort i 2015. Det er ikke gjort innsparinger i prosjektet, og det er nødvendig at mindreforbruket i 2014 blir overført til 2015, for planlagt progresjon i utviklingen.

² Jf. Kapittel 6: Årsregnskap – Bevilgningsregnskap, note A og B

3.4.3 Fri rettshjelp

Fylkesnemndene belaster Justisdepartementets kapittel 0470 post 70 til fri sakførsel, jf. gitt belastningsfullmakt. I 2014 har fylkesnemndene belastet kapittel 0470 post 70 med totalt kr 207 061 019. Av dette beløpet er 98,8 % utgifter knyttet til bruk av advokater. De resterende 0,2 % består av utgifter til tolker og partsutgifter.³

Fra 2013 til 2014 økte bruken av midlene på denne posten med 5,5 %. Økningen består i all hovedsak av salær til advokatene. Årsaken til økningen antas å være påvirket av både økning i den offentlige salærsatsen fra 2013 til 2014 (2,1 %) samt tilførte stillingsressurser og økt produktivitet i fylkesnemndene.

Tabell 3.8: Oversikt over forbruk fri rettshjelp 2014

Kapittel 0470 post 70	Forbruk 2014	Forbruk 2013	Endring	Endring %
Advokater, salær	179 619 821	170 029 054	9 590 768	5,6 %
Fraværsgodtgjørelse advokater	16 831 678	16 146 468	685 210	4,2 %
Reiseutgifter advokater	8 085 338	7 609 260	476 079	6,3 %
Reiseutgifter tolker	35 703	54 873	-19 170	-34,9 %
Tolker	1 004 540	806 608	197 933	24,5 %
Fraværsgodtgjørelse tolker	228 927	188 858	40 069	21,2 %
Andre salærutgifter	91 219	46 028	45 191	98,2 %
Partsutgifter	1 163 793	1 313 070	-149 277	-11,4 %
Sum	207 061 019	196 194 218	10 866 801	5,5 %

3.5 Analyse og vurderinger

I tildelingsbrevet for 2014 har departementet tatt utgangspunkt i følgende prioriterte oppgaver for fylkesnemndene: Redusere beramningstiden gjennom å videreutvikle de administrative verktøyene og prosessene som gir bedre fordeling av ressurser og økt produktivitet per nemndsleder, opprettholde høy kvalitet i saksbehandlingen, og å utvikle og implementere nytt saksbehandlingssystem.

Videre er det gitt mer detaljerte mål- og resultatkrav og oppdrag av ulik art. Hoveddelen av resultatkravene knytter seg naturlig nok til saksbehandlingen, mens det også er gitt resultatkrav og oppdrag som er av en mer administrativ art.

3.5.1 Oppnådde mål og resultater i saksbehandlingen

Det er en prioritert oppgave og en forutsetning for saksbehandlingen i fylkesnemndene at det skal være av høy kvalitet. Dette er ikke en målsetting som er etterprøvbart gjennom virksomhetsstyringen, siden fylkesnemnda i den enkelte sak er faglig uavhengig. Vedtak fra fylkesnemnda kan påankes til tingretten. Erfaringsmessig blir fylkesnemndas vedtak ved slik påanking svært sjelden endret av tingretten.

For den målbare delen av saksbehandlingen er det gitt følgende resultatkrav i tildelingsbrevet:

1. Reduserte forskjeller i saksbehandlingstid mellom nemndene i 2014, sammenlignet med 2013.
2. Alle saker skal være behandlet innenfor lovens frister
3. Minimum 25-30 forhandlingsmøtesaker per nemndsleder i 100 prosent stilling per år.
4. Betydelig redusert beramningstid sammenlignet med tilsvarende tertial i 2013

³ Jf. Kapittel 6: Årsregnskap – Bevilgningsregnskap, note A og B

Resultatkrav 1 – utjevning i saksbehandlingstid

Det har over flere år vært en stor utfordring at det er variasjon i saksbehandlingstid mellom nemndene. For å lykkes med å redusere forskjellene mellom nemndene, er en avhengig av at både interne tiltak skal være vellykkede, og at eksterne forhold ikke skal påvirke negativt.

Forskjellene mellom nemndene i saksbehandlingstid oppstår i de tidkrevende sakene; saker med forhandlingsmøte og saker med forenklet behandling. Saksbehandlingstiden i disse sakene avhenger av saksinngang over tid og tilgang til nemndslederressurser i den enkelte nemnd. Når det gjelder behandling av akuttvedtak, og klager over akuttvedtak, er det i realiteten ingen forskjeller i saksbehandlingstid mellom nemndene.

Som vi har sett i punkt 3.1, er det store ulikheter i nemndenes saksinngang fra 2013 til 2014. Slike variasjoner i saksinngangen ser en fra år til år, og dette er en ytre faktor det ikke er mulig å styre. Fylkesnemndene disponerer selv to ulike tiltak for å jevne ut saksbehandlingstiden mellom nemndene, flytting av oppfølgingsansvaret for kommuner mellom nemndene og flytting av ressurser gjennom sakshjelpen.

Direktøren er gitt fullmakt til å flytte oppfølgingsansvaret for kommuner mellom nemndene. Dette er et tiltak som er tatt i bruk tre ganger i 2014. Tiltaket kan ha god effekt, men det avhenger av at de kommunene ordningen gjelder sender inn så mange saker at det faktisk har en avlastningseffekt for den nemnda som fratras oppfølgingsansvaret. Samtidig er det mest praktisk for alle parter at de kommunene som får saker behandlet i annen nemnd ikke ligger geografisk for langt unna den nemnda som skal behandle sakene. Tiltakene som ble iverksatt etter denne fullmakten i 2014 hadde moderat effekt. Totalt 69 saker, av alle sakstyper ble omfordelt på denne måten.

Sakshjelpen har hatt større effekt enn flytting av oppfølgingsansvar for kommunene. Som vi så i avsnitt 3.1.5, så har det blitt avholdt forhandlingsmøte i 144 saker ved hjelp av sakshjelpen. Dette tilsvarer omtrent det samme antall forhandlingsmøter som det er forventet at 5 nemndsledere skal produsere årlig.

Resultatet av omfordelingen av ressurser er delt. Det hadde vært ønskelig med flere sentrale ressurser, slik at flere tiltak kunne blitt iverksatt, og at de tiltakene en har benyttet seg av kunne blitt styrt mer aktivt. På mange måter har likevel sakshjelpen og de omfordelingene av oppfølgingsansvaret for kommuner bidratt positivt i arbeidet med likere saksbehandlingstid i nemndene. Ressursene blir bedre utnyttet ved at sakene omfordeles til nemndsledere som for eksempel har fått trukket en sak i egen nemnd, og dermed mulighet til å behandle saker i andre nemnder. Saksbehandlingstiden har vært kortere i 2014 enn i 2013.

Resultatkrav 2 – lovens frister

Resultatkravet om at alle saker skal være behandlet innenfor lovens frister oppfylles til en viss grad. Når det gjelder saker etter barnevernloven med forhandlingsmøte, ble bare 7,7 % av sakene behandlet innen 4 uker i 2014. Hele 29,4 % av disse sakene behandles senere enn 16 uker etter innkomst. Resultatene i 2014 er imidlertid tydelig forbedret sammenlignet med 2013. Årsaken til den lange saksbehandlingstiden for denne typen saker er en kombinasjon av at nemndene over tid har hatt stor saksinngang uten å få tilført tilsvarende ressurser, men det er også av betydning at fristen i mange tilfeller er urealistisk kort med hensyn til partenes rettsikkerhet.

Ved behandling av akuttvedtak og klagebehandling av akuttvedtak blir lovens frister overholdt i størst mulig grad. For saker etter helse- og omsorgstjenesteloven med forhandlingsmøte, ble 49,1 % av sakene behandlet innenfor lovens 2-ukers frist. Nesten alle disse sakene er behandlet innen 4 uker.

For å oppfylle kravet om rettsikkerhet, må saksbehandlingen i den enkelte sak være tilpasset sakens art, omfang og vanskelighetsgrad, og støtte opp under lovens grunnleggende hensyn, jf. barnevernloven § 7-3. For å oppnå disse målene må fylkesnemnda sørge for at bevisførselen gir et forsvarlig faktisk avgjørelsesgrunnlag, høre partene i saken – normalt ved muntlige forhandlinger, gi partene innsyn i og mulighet for å imøtegår motpartens argumentasjon og bevis (kontradiksjon), og likebehandle og gi partene nødvendig veiledning. Fylkesnemnda skal også foreta en selvstendig og reell vurdering av avgjørelsesgrunnlaget og avgjørelser om tiltak, og andre viktige avgjørelser skal begrunnes.

Det er ikke oppgitt frist i barnevernloven for saker som behandles uten forhandlingsmøte.

Resultatkrav 3 - produksjon

Det er et krav at hver nemndsleder i 100 prosent skal behandle minimum 25-30 saker med forhandlingsmøte per år. Som vi så i punkt 3.1.3, har hver nemndsleder i gjennomsnitt behandlet 30,6 forhandlingsmøter i 2014. Hver nemndsleder behandlet i gjennomsnitt også 10,8 saker uten forhandlingsmøte. I tillegg kommer saker som har krevd mye arbeid, men som har blitt trukket, samt klager over akuttvedtak og akuttvedtak.

Den gjennomsnittlige produksjonen av saker med forhandlingsmøte i 2014 var høyere enn måltallet. Mange ansatte har i perioder med høy saksinngang lagt ned en ekstraordinær innsats som ikke kan gjennomføres over tid, for å unngå lang berammings- og saksbehandlingstid på sikt. Flere nemnder har også meldt fra om høy slitasje i 2014. Det vil ikke være realistisk å forvente at nemndsledergruppen over tid skal opprettholde en så høy produksjon – hvor gjennomsnittet ligger over måltallene.

Resultatkrav 4 – redusert beramningstid

Det er et resultatkrav for 2014 at beramningstiden skal reduseres betydelig sammenlignet med tilsvarende tertial i 2013. Beramningstiden er anslått tid fra en sak blir registrert til forhandlingsmøtets første mulige dag, jf punkt 3.1.4. Dette er et styringsparameter som er sårbart, fordi det kan være ustabil med hensyn til endringer på kort sikt.

Fra 31.12.2013 til 31.12.2014 er nemndenes gjennomsnittlige beramningstid redusert fra 9,6 uker til 8,9 uker. Den gjennomsnittlige reduksjonen i løpet av 2014 er 0,7 uker.

3.5.2 Oppnådde mål og resultater for andre krav i tildelingsbrevet

Departementet har i tillegg til mål- og resultatkravene som gjelder saksbehandlingen i fylkesnemndene, også lagt administrative føringer for virksomheten. Utvikling av nytt saksbehandlingssystem er en prioritert oppgave i 2014, og det er også tillagt virksomheten nye oppgaver og ansvar.

Nytt saksbehandlingssystem

Fylkesnemndene er gitt i oppgave for 2014 å planlegge og å gjennomføre prosessen med å anskaffe et nytt saksbehandlingssystem som kan erstatte Sakarias.

Utvikling av nytt saksbehandlingssystem, ProSak, ble igangsatt i 2014. Dette er imidlertid et så omfattende prosjekt at tidsrammen for utviklingen strekker seg over flere år. Fase 1 av prosjektet, som er en erstatning for nåværende saksbehandlingssystem Sakarias, er forventet å settes i drift i alle nemndene i løpet av høsten 2015.

Styringsgruppen for ProSak følger utviklingsprosjektet tett. Prosjektet risikovurderes fortløpende, både med hensyn til framdrift og økonomi.

Når fase 1 er ferdig i 2015 vil fylkesnemndene ha et mer stabilt, funksjonelt og effektivt saksbehandlingssystem. Om det blir bevilget midler i 2016 til fase 2 av prosjektet, vil det bli utviklet et system for sikker elektronisk meldingsutveksling, og det vil utgjøre en stor effektivitetsøkning både internt i virksomheten, samt for alle eksterne parter som har tilknytning til fylkesnemndene.

Se for øvrig punkt 3.3.1.

Nye oppgaver og ansvar

Fylkesnemndene fikk i 2014 i oppgave å overta ansvaret for oppnevning av fagkyndige medlemmer fra BLD. Ansvaret og alle oppgaver er overført. Se for øvrig punkt 3.3.2.

Ytterligere føringer i tildelingsbrevet var at fylkesnemndene i sitt kompetansearbeid i 2014 skulle følge opp strategien *Barndommen kommer ikke i reprise. Strategi for å bekjempe vold og overgrep mot barn og ungdom (2014-2017)*. Føringer i tildelingsbrevet er fulgt opp, jf punkt 3.3.3.

3.6 Samlet vurdering av måloppnåelse i forhold til samfunnsoppdraget

Samfunnsoppdraget til Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker utledes etter barnevernloven, hvor det er gitt at hovedmålet er at saksbehandlingen i fylkesnemndene skal være *betryggende, rask og tillitskapende*. Målene fra barnevernloven er utgangspunktet for de overordnede målene og de mer detaljerte resultatkravene som gis i tildelingsbrevet for 2014.

I Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker har det blitt arbeidet målrettet for å nå gitte mål- og resultatkrav for 2014. Samlet sett gir resultatene et bilde av en positiv utvikling.

For partene i fylkesnemndenes saker er det viktig at rettsikkerheten er høy, og at sakene blir ferdigbehandlet så raskt som mulig. Akuttvedtak blir behandlet svært raskt. Tilsvarende gjelder behandlinger av klager over akuttvedtak, hvor det i de fleste sakene blir avholdt møter og vedtak foreligger innen 7 dager. Utfordringen er saker med forhandlingsmøte, hvor saksbehandlingstiden over tid har vært for lang. For en så rask som mulig behandling av disse sakene er det avgjørende at fylkesnemnda har tilstrekkelig kapasitet, og klarer å beramme forhandlingsmøte tidlig, slik at saksbehandlingstiden blir så kort som mulig.

Beramningstiden har ikke blitt vesentlig redusert fra 2013 til 2014. Beramningstiden er et begrenset og sårbar styringsparameter, siden den kun indikerer endringer på kort sikt. Saksbehandlingstiden har imidlertid gått betydelig ned i 2014. Dette er et resultat av at flere saker med lang saksbehandlingstid er ferdig behandlet. Gjennomsnittlig saksbehandlingstid var 85 dager for saker med forhandlingsmøte i 2014 mot 97 dager i 2013, jf. figur 3.3. Saksbehandlingstiden har ikke vært så lav siden 2010. Årsaken til at saksbehandlingstiden steg vesentlig i perioden 2011-2013 var spesielt stor økning i saksinngangen i 2011 og 2012, uten at det ble tilført ressurser for å håndtere den store saksmengden. Ressursene som er tilført i perioden 2012-2014 ga resultater i 2014.

Kortere saksbehandlingstid er en tendens for fylkesnemndene som helhet. Iverksatte tiltak har bidratt til mindre variasjoner i nemndenes saksbehandlingstid, selv om det fortsatt gjenstår litt før variasjonene er redusert til et akseptabelt nivå.

De positive resultatene er en konsekvens av sammensatte faktorer. Økt produktivitet blant nemndslederne – både med hensyn til den faste produksjonen og ved ressursfordeling, har gitt et viktig bidrag til utviklingen, men uten økt ressurstilførsel ved revidert nasjonalbudsjett og intern flytting av ressurser, hadde en ikke hatt mulighet til å ta unna for økningen i

arbeidskrevende saker i 2014.

Samlet sett, og sammenlignet med tidligere år, har resultatene til Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker i 2014 vært positive – både innenfor kjerneoppgavene innen saksbehandlingen og med hensyn til oppdrag og oppgaver som er gitt innenfor den administrative styringen.

4. Styring og kontroll i virksomheten

Direktøren styrer og samordner arbeidet i nemndene. I tillegg til å ha ansvar for høy rettsikkerhet og likverdig saksbehandling av høy kvalitet i alle nemndene, har direktøren også ansvar for den faglige og administrative ledelsen av fylkesnemndene, og god intern styring og kontroll.

Det er fastsatt felles rutiner og retningslinjer som gjelder for hele virksomheten. Disse gjelder både med hensyn til saksbehandling og administrativt arbeid, og blir vedlikeholdt fortløpende.

Direktøren har fullmakt til å opprette og inndra stillinger, og er ansettende myndighet for hele virksomheten. Fullmakt til å inngå leiekontrakter er også gitt direktøren. Direktøren har gjennom disponeringsbrevene til nemndene delegert fullmakter som gjelder den daglige driften av nemndene.

Økonomistyringen i fylkesnemndene følger fastlagt regelverk og bestemmelser for økonomistyring i staten. Det er etablert internkontroll som sikrer at fastlagt regelverk blir fulgt, og sikrer at det blir gitt en pålitelig og nøyaktig regnskapsrapportering.

4.1 Risikovurderinger

Hovedmål for virksomheten er "*Betryggende, rask og tillitskapende saksbehandling*". De viktigste risikofaktorene for å nå hovedmålet er saksinngang og tilgjengelige ressurser. I tabell 4.1 er det vurdert sannsynlighet og konsekvenser av ulike forhold som kan påvirke arbeidet med å nå hovedmålet for virksomheten.

Variabel saksinngang, trekking av saker og tilgjengelige ressurser er risikoer som avhenger av eksterne forhold. Kvalitet i saksbehandlingen og sykefravær er i større grad knyttet til interne forhold, og det arbeides fortløpende med tiltak for å redusere risiko på disse punktene.

Risikovurderinger utføres kontinuerlig i forbindelse med arbeidet som gjøres for å nå målene for virksomheten. Risikovurderingene blir ikke alltid gjort på en slik måte at de blir dokumentert i ettertid. Imidlertid er risikovurderinger ofte en del av ledermøtene, om enn mer implisitt enn som del av andre agendapunkter.

Tabell 4.1: Risikovurdering hovedmål

Risiko	Sannsynlighet	Konsekvens	Tiltak
Variabel saksinngang	Stor	Moderat/alvorlig	Flere ressurser til bemanning. Flytte ressurser på tvers av nemnder.
Bemanning/ressurser	Moderat	Alvorlig	Økt bemanning, utnytte sakshjelpen, tilpasse bemanning til saksmengde.
Kvalitet i saksbehandlingen	Liten	Alvorlig	Kompetanseheving og -vedlikehold.
Trekking av saker	Stor	Moderat	Aktiv saksoppfølging og kontakt med advokatene. Dobbelberamning
Sykefravær	Liten	Stor	Godt arbeidsmiljø, jevn arbeidsbelastning, tett oppfølging av den enkelte.

4.2 Administrative forhold

I tildelingsbrevet er det oppgitt ulike administrative forhold som det skal rapporteres på for 2014. Nedenfor følger rapportering.

4.2.1 Personalforvaltning og internkontroll

Fylkesnemndene er en inkluderende arbeidslivsvirksomhet, og avtalen om inkluderende arbeidsliv (heretter kalt IA-avtalen) ble fornyet i 2014. Det ble i 2014 inngått både en ny samarbeidsavtale mellom fylkesnemndene og Arbeids- og velferdsetaten ved NAV Arbeidslivssenter, og en ny mål- og handlingsplan for perioden 2014-2018. Den nye handlingsplanen inneholder fire hovedmål som fylkesnemndene ønsker å fokusere spesielt på:

- redusere sykefraværet
- tilsette flere personer med redusert funksjonsevne
- tilrettelegge for ansatte i alle livsfaser
- styrke det psykososiale arbeidsmiljøet

Det er daglig leder i hver enkelt nemnd som har ansvaret for å følge opp IA-arbeidet lokalt. Sentralenheten har det overordnede ansvaret, og sørger blant annet for at utlysningstekstene ved rekruttering av nye ansatte inneholder informasjon om at vi er en IA-virksomhet, samt at oppfølging av sykemeldte skjer i henhold til gjeldene regler og retningslinjer.

Det totale sykefraværet i 2014 var på 4,4 %. Av dette utgjør langtidssykemeldinger (fravær over 16 dager) 3,4 % og korttidssykemeldinger (fravær kortere enn 16 dager) 1 %. Til sammenlikning var det totale sykefraværet på 4,5 % i 2013, og 5,4 % i 2012.

Fylkesnemndenes bemanning er sammensatt av ansatte som er i ulike faser i livet. Mange ansatte har lang erfaring fra virksomheten. Per 31.12.2014 var 19 % av bemanningen over 60 år, og denne delen av de ansatte utgjør en verdifull kompetanse. Ett av målene i IA-avtalen er å stimulere eldre arbeidstakere til å stå lengre i arbeid. Tiltak vi har i verksatt for å nå dette målet er blant annet å innføre 3 seniordager med lønn etter fylte 62 år, i tillegg til fridagene i henhold til ferieloven og hovedtariffavtalen.

4.2.2 Aktivitets- og redegjørelsesplikter

Fylkesnemndene har en overvekt av kvinnelige ansatte, og pr 31.12.14 utgjorde denne andelen 77 % av den totale bemanningen. Det er på sikt ønskelig med en jevnere kjønnsbalanse. Alle nemndsledere har lik avlønning.

4.2.3 Varslingsrutiner

Det ble utarbeidet og vedtatt en varslingsplakat for fylkesnemndene høsten 2013. Varsling vil i denne sammenheng bety å påpeke kritikkverdige forhold til noen som kan gjøre noe med det. Kritikkverdige forhold kan blant annet være brudd på lovregler, interne regler og retningslinjer, eller brudd på etiske normer. Varslingsplakaten som er vedtatt tar for seg rettigheter og plikter man har som ansatt, samt informasjon om hvem man skal varsle til og hvordan man skal gå fram.

4.3 Fellesføringer 2014

I tildelingsbrevet for 2014 er det gitt fellesføringer for rapportering i årsrapporten. Regjeringens fellesføring for 2014 er arbeidet med forenkling og effektivisering, også kalt tidstyver, mens BLD har gitt føringer for rapportering knyttet til sosiale hensyn i offentlig anskaffelser og sikkerhet og beredskap.

4.3.1 Tidstyver – forenkling og effektivisering

Direktorat for forvaltning og IKT (Difi), definerer tidstyver som aktiviteter som man bruker for mye tid på i forhold til hva som er hensiktsmessig for å nå målene til virksomheten. Fylkesnemndene startet prosessen med å fjerne eksterne tidstyver - tidstyver forårsaket av andre, sommeren 2014. De eksterne tidstyvene ble kartlagt, og forslag til hvordan de kan fjernes, blant annet gjennom forenkling av regelverk eller prosedyrekrav fastsatt av andre, er meldt inn til departementet.

Noen av tidstyvene som ble meldt inn gjelder utfordringer knyttet til IKT, der vi blant annet mangler muligheten til å sende ut vedtaket elektronisk etter at forhandlingsmøte er avholdt. En løsning på dette problemet vil være sikker elektronisk meldingsutveksling. Det arbeides med å en løsning for sikker meldingsutveksling i den pågående prosessen med å utvikle et nytt saksbehandlingssystem for fylkesnemndene, men progresjon i denne prosessen avhenger av ytterligere bevilgning i 2016.

Andre tidstyver er av en slik karakter at fylkesnemndene er avhengig av øvrige aktører for ønsket effektivisering. Det gjelder blant annet ønsket om at det settes en frist for Bufetat med å fremskaffe institusjonsplass, slik at dette er avklart i god tid før saken skal behandles i fylkesnemnda. Situasjonen i dag er at ungdommen/foreldrene sjelden får mulighet til å gjøre seg kjent med institusjonen i forkant, og de ønsker dermed heller ikke å samtykke til forenklet behandling av saken, noe som ville vært ressursbesparende.

4.3.2 Sosiale hensyn i offentlige anskaffelser

Det er et mål at alle offentlige anskaffelser av varer og tjenester ikke produseres eller leveres under forhold som strider mot FNs universelle menneskerettigheter og relevante ILO konvensjoner for anstendig arbeid.

Fylkesnemndene har så langt som mulig stilt krav om sosiale hensyn i sine anskaffelser av varer og tjenester i 2014.

Når det gjelder virksomhetens ordinære drift, har det i 2014 ikke blitt gjennomført anskaffelsesprosesser som har oversteget anskaffelsesreglementets terskelverdi på kr 500 000.

I prosessen for anskaffelse av nytt saksbehandlingssystem, er det gjort avrop på Bufetats rammeavtaler for utviklingsprosjekt. Det er i tillegg gjennomført en anskaffelse ved å innhente tilbud på software for nytt elektronisk arkivsystem i forbindelse med utvikling av nytt saksbehandlingssystem.

4.3.3 Sikkerhet og beredskap

Gjennom tildelingsbrevet er det lagt føringer for at det skal arbeides med sikkerhet- og beredskap for å forebygge uønskede hendelser og minimere konsekvensene dersom slike hendelser skulle oppstå. I tildelingsbrevet bes det om at det redegjøres for det konkrete arbeidet på området.

Fylkesnemndene har hatt et økt fokus på sikkerhet og beredskap siden høsten 2012, etter en trusselepisode i en av nemndene. I 2013 ble det arbeidet med å kartlegge hva som er de største risiko- og sårbarhetsutfordringene i virksomheten, samt å finne passende sikkerhets- og beredskapssystemer for å bedre sikkerhetsnivået. Tiltakene som ble iverksatt har blitt prioritert spesielt for å bedre personsikkerheten.

Fylkesnemndene behandler saker av en svært inngripende karakter. Omstendighetene kan føre til uforutsigbarhet hos de berørte parter, og det er blant annet slike tilfeller en må være

beredt på å håndtere. Bedring av personsikkerheten gjelder for de som er til stede i rettssalen under behandlingen av sakene, men også for alle andre som er til stede i nemndas lokaler. I tillegg til private parter og vitner, gjelder det barneverntjenestens representanter, advokater, nemndsleder, fagkyndige og alminnelige medlemmer, og ansatte i fylkesnemnda.

Det er blant annet iverksatt tiltak om:

- å fjerne gjenstander som med stor sannsynlighet for at kan bli brukt som våpen, både i venterommene og i rettssalene.
- å installere alarmer i rettssalene, slik at administrasjonen og/eller et vaktelskap kan rykke ut og bistå ved behov.
- å sikre glassruter og glassdører slik at glasset ikke avgir splinter ved en eventuell knusing.
- å utpeke en sikkerhetsansvarlig i hver nemnd
- å utvikle beredskapsplaner tilpasset de lokale forholdene i hver enkelt nemnd.
- kontinuerlig vurdering av behov for tilstedeværelse av politi i forhandlingsmøter.

I tillegg til å arbeide videre med de ovenstående punktene, er det i løpet av 2014 gjennomført beredskapsøvelser i de fleste nemnder. Øvelsene har i etterkant blitt evaluert, og svakheter har blitt utbedret og rettet opp. Noen nemnder har blant annet vurdert at de har behov for å kunne se inn i rettssalene, for å få innblikk i en eventuell trusselsituasjon. Det er derfor installert kikkehull inn i rettssalene flere steder.

På landsdelsamlingen i Halden i september 2014 delte sikkerhetssjefen i Oslo tingrett sin kompetanse om hvordan håndtere aggressive og/eller ustabile personer. I tillegg har flere nemnder i sammenheng med gjennomføring av beredskapsøvelser fokusert på kompetanseheving rundt temaet sikkerhet og beredskap.

Det er kontinuerlig fokus på risiko- og sårbarhetsutfordringer i virksomheten, slik at sikkerheten og beredskapen til en hver tid er så god som mulig. Det vises for øvrig til rapport fra Sentralenheten til BLD datert 30.05.14.

4.4 Vesentlige forhold for styring og kontroll i virksomheten

I 2014 er det ikke iverksatt eller gjort vesentlige endringer i opplegget for styring og kontroll i virksomheten. Det er heller ikke avdekket vesentlig styringssvikt, feil eller mangler.

Det er imidlertid arbeidet med rutiner for personvern og personopplysninger i 2014, som en konsekvens av at Datatilsynet gjennomførte tilsynsmøte med fylkesnemnda i Oppland og Hedmark i november 2013. I møtet ble det avdekket at det manglet nedskrevne rutiner på en del området vedrørende personvern og håndtering av personopplysninger, samt at Datatilsynet var kritiske til nemndenes bruk av telefaks. Bemerkningene gjelder ikke denne nemnda spesielt, men virksomheten som helhet. Arbeidet med rutinene vil bli sluttført og implementert våren 2015. Det vil også bli innført sikkerhetskrav for bruk av telefaks i påvente av bevilgning til og utvikling av sikker elektronisk meldingsutveksling.

4.4.1 Revisjon

Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker blir årlig revidert av Riksrevisjonen.

Riksrevisjonen har gjennomført ordinær revisjon for 2013, ved å revidere årsregnskap for 2013 og kontrollert et utvalg disposisjoner som ligger til grunn for årsregnskapet. Riksrevisjonen hadde i den forbindelse ingen merknader.

Riksrevisjonen besluttet i 2013 å gjennomføre en forvaltningsrevisjon av virksomheten. Arbeidet med forvaltningsrevisjonen har pågått i 2014, med planlagt rapportering våren 2015.

4.4.2 Personalmessige forhold

Per 31.12.2014 var det 126 ansatte i virksomheten. Av disse var 74 nemndsledere, 46 administrasjonsansatte i nemndene, og 6 ansatte i Sentralenheten. 8 av nemndslederne var engasjert gjennom midler fra revidert nasjonalbudsjett.

Tabell 4.2 viser totalt antall årsverk per 31.12.2014 og 31.12.2013. Både fast ansatte og engasjerte er regnet med. Metode for utregning av årsverk er justert noe fra 2013 til 2014, slik at tallene i tabellen ikke er direkte sammenlignbare. Midlertidige reduksjoner i kapasitet er ikke medregnet. Det er også tatt utgangspunkt i at det er vikarer i ubesatte stillinger.

Tabell 4.2: Årsverk per 31.12.2014 og 31.12.2013

Koststed	2014			2013		
	NL	Adm	Totalt	NL	Adm	Totalt
Østfold	5	2,75	7,75	5	2,75	7,75
Oppland og Hedmark	6	3	9	5,2	3	8,2
Buskerud og Vestfold	8	5	13	7,9	4,9	12,8
Telemark	3	2	5	2,5	2	4,5
Oslo og Akershus	13	6,4	19,4	11,6	6,4	18
Agder	4	2,5	6,5	3,8	2,5	6,3
Rogaland	6,8	3,5	10,3	6,5	4	10,5
Hordaland og Sogn&Fjordane	9	4,1	13,1	7,8	4,1	11,9
Møre og Romsdal	4	2	6	4	2	6
Trøndelag	6	3,5	9,5	6	3,5	9,5
Nordland	5	2,5	7,5	5	2,5	7,5
Troms og Finnmark	4	2,5	6,5	4	2	6
Sentralenheten		6	7		5,5	5,5
Totalt antall årsverk	73,8	45,8	119,6	69,3	45,2	114,5

Opplæring av nyansatte, kompetanseheving for alle ansatte, og kvalitetssikring i saksbehandlingen, er alle svært viktige faktorer i en kunnskapsbasert virksomhet som fylkesnemndene. I den forbindelse er konferanser, seminarer og fagmøter viktige virkemidler for å øke kompetansen.

Sentralenheten samarbeider tett med de faglige ressursgruppene for både nemndslederne og saksbehandlerne i forbindelse med opplæring og kompetanseheving, både når det gjelder planlegging og gjennomføring av fagdager, men også for utvikling og utarbeidelse av kvalitetssikring av rutiner.

I tillegg til de tre landsdelsamlingene beskrevet under punkt 3.3.2, der ett av temaene var vold og seksuelle overgrep mot barn og ungdom, er det gitt følgende opplæringstilbud i 2014:

- Dialogdag for arbeidsgiversiden og de hovedtillitsvalgte i januar. De ulike rollene en har som ansatt, tillitsvalgt og hovedtillitsvalgt ble gjennomgått. I tillegg tematikk knyttet til Hovedavtalen, samarbeid, medvirkning, og arbeidsgivers styringsrett.
- Opplæringsdag for nye nemndsledere i april. Temaer: omsorgssvikt, institusjonsplassering og anvendelse av rettshjelpsloven.
- Seminar for alle nemndsledere i juni (over to dager). Temaer: blant annet mangfold, fordommer, tilknytningsteori og terskelen for omsorgsovertakelse.

- Seminar for alle administrasjonsansatte i oktober. Temaer: beramning, salær, arbeidsmiljø og konflikthåndtering.

I tillegg til egne, interne kompetansetiltak, gis det tilbud om eksterne kurs, blant annet innenfor barn- og barnevernrett.

Hver enkelt nemnd gjennomfører også egne kompetansehevende tiltak og gir faglige oppdateringer til sine ansatte.

Et annet viktig virkemiddel i arbeidet med å øke de ansattes kompetanse, er fylkesnemndenes intranett som blir kontinuerlig oppdatert med ny rettspraksis, lovgivning, viktige forskningsrapporter og andre sentrale dokumenter. Intranettet er derfor et sentralt verktøy for fagutviklingen. Intranettet har også et diskusjonsforum.

Det ble i 2014 utarbeidet et utkast til en felles kompetanseplan for virksomheten for perioden 2014-2017. Kompetanseplanen tar utgangspunkt i barnevernloven og målet om at saksbehandlingen i fylkesnemndene skal være betryggende, rask og tillitskapende. Videre tar kompetanseplanen for seg hvilket kompetansenivå våre ansatte må inneha og hvordan vi kan dekke disse behovene innenfor tildelte ressurser, for å nå målene om likeverdig saksbehandling, rettsikkerhet og god kvalitet.

I 2014 er håndbok for saksbehandlere i Fylkesnemndene oppdatert. Håndboken er ment både som en innførings- og opplæringsdokument for nyansatte saksbehandlere, og som en håndbok for alle saksbehandlere.

4.4.3 Prosesser på personalområdet

Siden fylkesnemndene ble skilt ut fra BLD og Sentralenheten opprettet i 2011, har en arbeidet med å revidere virksomhetens personalreglement. Etter en lengre prosess ble det gjennomført forhandlinger mellom arbeidsgiver og tjenestemannsorganisasjonene høsten 2013. Det ble ikke oppnådd enighet under forhandlingene eller i den påfølgende meglingen i BLD. Uenighetspunktene ble derfor avgjort av en partssammensatt nemnd oppnevnt av Arbeidsretten våren 2014. Endelig utkast til personalreglementet ble videresendt til BLD for videre behandling høsten 2014. Kommunal- og moderniseringsdepartementet må godkjenne reglementet før ikrafttredelse.

4.4.4 Ansattemedvirkning

Fylkesnemndenes arbeidsmiljøutvalg (AMU) består av to representanter for de ansatte; hovedverneombud og ansatterepresentant, og to representanter fra arbeidsgiversiden; direktør og HR-ansvarlig. I 2014 har hovedvernombudet vært leder av AMU.

Arbeidsmiljøutvalget arbeider for et fullt forsvarlig arbeidsmiljø i virksomheten. Utvalget deltar også i planleggingen av verne- og miljøarbeidet, og følger utviklingen av spørsmål som angår arbeidstakernes sikkerhet, helse og velferd. Arbeidsmiljøutvalget har avholdt fire møter i 2014.

For samarbeid mellom de tillitsvalgte og arbeidsgiversiden er forumet *samarbeidsmøter* opprettet. I samarbeidsmøter mellom de tillitsvalgte og arbeidsgiversiden deltar de hovedtillitsvalgte for tjenestemannsorganisasjonene og representanter fra arbeidsgiver. Formålet er informasjonsflyt, drøftinger og forhandlinger av spørsmål som har betydning for arbeidstakernes arbeidsforhold.

Det er avholdt fire samarbeidsmøter og en dialogdag i 2014. På dialogdagen deltok de hovedtillitsvalgte, fylkesnemndenes daglige ledere, og direktøren med stab. Formålet var økt kunnskap og forståelse for måloppnåelse og virksomhetsstyring i fylkesnemndene. Blant annet ble problemstillinger knyttet til roller som ansatt, tillitsvalgt, hovedtillitsvalgt, Hovedavtalen, samarbeid, medvirkning, og arbeidsgivers styringsrett gjennomgått.

5. Vurdering av framtidsutsikter

Hoveddelen av sakene som behandles i fylkesnemndene er begjæringer om tiltak etter barnevernloven. Det har i de senere årene vært et sterkt og økende fokus på barns levevilkår, og dermed også barnevern. Det er grunn til å tro at dette fokuset vil bli opprettholdt. Forskning og utvikling har vist viktigheten av å avdekke omsorgssvikt, vold, og fysiske og psykiske overgrep tidlig, for å forebygge skader hos barn, og for å kunne sette inn så milde og så lite inngripende tiltak som mulig. Tidligere tiltak vil også gi stor samfunnsøkonomisk gevinst.

Økende fokus og mer kunnskap om barns behov vil trolig ha to hovedkonsekvenser for fylkesnemndene. For det første vil det være nødvendig å arbeide kontinuerlig med at alle ansatte har et oppdatert kunnskapsnivå, slik at kvaliteten i arbeidet blir ivaretatt på en betryggende måte. For det andre vil det være avgjørende at virksomheten tilføres de nødvendige ressurser når aktiviteten i barnevernet øker – alt tyder på at flere kommunale stillinger innenfor barnevern gir et økende antall saker til fylkesnemndene.

Det har blitt gjort et omfattende arbeid med effektiviteten og rutinene for saksbehandlingen i fylkesnemndene, og arbeidet med å utvikle gode berammingsrutiner fortsetter. Samtidig har en hatt, og vil til enhver tid, ha fokus på aktiv saksstyring. Det vil trolig fortsatt være gevinster å hente på ytterligere effektiviseringer. Det vil imidlertid være vanskelig å effektivisere saksbehandlingen i stor grad, siden sakene som behandles i fylkesnemnda er svært omfattende av natur, og det ikke er betryggende å gå på akkord med kvaliteten i behandlingen av slike inngripende saker.

Det er nødvendig med en ressurstilgang som samsvarer med saksinngangen, og forsvarlig drift av virksomheten. I tillegg til nok stillinger, er fylkesnemndene også avhengige av gode og hensiktsmessige lokaler. Lokalene må ha nok rettssaler, slik at det er mulig med en rask avvikling av saker, og lokalene må på en forsvarlig måte kunne ivareta krav til sikkerhet og beredskap.

Ressurser må bli tilført til rett tid. Om det er tendenser til vedvarende økt aktivitet på området, så må ressurser i form av nye stillinger tilføres. Konsekvensen av å vente for lenge med å bevilge midler til nye stillinger, slik som i perioden 2009-2012, vil svekke virksomhetens evne til å nå sentrale mål. Den mest alvorlige konsekvensen er at barn, familier og enkeltpersoner må vente uforsvarlig lenge på å få sine saker behandlet i fylkesnemndene, og at det vil kunne bli store forskjeller i saksbehandlingstid i de 12 fylkesnemndene. Lang saksbehandlingstid og ulikheter innenfor samme virksomhet er lite betryggende, og svekker tilliten til både fylkesnemndene og andre deler av fagområdet.

6. Årsregnskap

Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker er en bruttobudsjettert virksomhet som fører regnskap etter kontantprinsippet for statlige virksomheter.

Virksomheten består av tretten enheter, Sentralenheten og tolv fylkesnemnder. Direktøren har gjennom Sentralenheten disponert midler til virksomhetens felles administrasjonskostnader, samt midler til drift av Sentralenheten. Direktøren har videre delegert fullmakter til de daglige lederne i fylkesnemndene, og de daglige lederne har disponert midler til drift av den enkelte fylkesnemnd.

Det avgis et samlet regnskap for virksomheten. Regnskapet revideres av Riksrevisjonen.

6.1 Ledelseskomentarer

Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker disponerte i 2014 en samlet tildeling på kapittel 0853 på kr 198 112 000. Bevilgningen er fordelt på post 01 – drift, og post 45 – større utstyrsanskaffelser og vedlikehold. I tillegg har virksomheten, etter belastningsfullmakt gitt av Justisdepartementet og reglene i lov om fri rettshjelp, belastet kapittel 0470 post 70 til fri sakførsel med kr 207 061 019.

6.1.1. Kapittel 0853 post 01 – drift

Det ble bevilget kr 180 266 000 til drift av virksomheten i 2014⁴. Totalt er driftsposten belastet med kr 180 236 792⁵. Bokførte refusjoner av foreldre og sykepenger er kr 1 910 259. En sammenstilling av utgifter og inntekter gir et positivt resultat på kr 1 939 467⁶, som tilsvarer 1,1 % av bevilgningen.

Bevilgningen til drift blir i all hovedsak benyttet til å dekke faste kostnader. Andelen som er brukt til å dekke lønnskostnader, leie av lokaler og annen fast drift i 2014 er ca 75 %. De resterende 25 % av bevilgningen er benyttet til å dekke sakskostnader som ikke omfattes av Lov om fri rettshjelp (honorar og reisekostnader for fagkyndige medlemmer, alminnelige medlemmer og talspersoner).

Årsaken til det positive regnskapsresultatet på post 01 i 2014 er hovedsakelig utbetalinger av sykepenger i regnskapsåret. Det settes normalt inn vikarer for langtidssykemeldte, men det har i enkelte tilfeller, ved korte og sammenhengende sykemeldingsperioder, vært vanskelig å finne langsiktige løsninger. I tillegg til dette har det vært et mindreforbruk av lønnsmidler som følge av stillingsvakanser i enkelte ansettelsesprosesser.

6.1.2 Kapittel 0853 post 45 – utvikling av nytt saksbehandlingssystem

I 2014 ble det opprinnelig bevilget kr 19 052 000 til post 45. Formålet med tildelingen er prosjekt for utvikling av nytt saksbehandlingssystem for fylkesnemndene. Det ble gjort en omdisponering i nysalderingen av Statsbudsjettet for 2014, slik at kr 1 206 000 ble flyttet til post 01 for å dekke driftskostnader ved prosjektet. Endelig bevilgning på posten var kr 17 846 000.

Bokført regnskap på post 45 i 2014 var kr 8 005 088. Forbruket utgjorde 45 % av bevilgningen, og det gjenstår en rest av ubrukte midler på kr 9 840 912.

⁴ Jf. bevilgningsrapporteringen, note A

⁵ Bokført regnskapsresultat på posten er kr 179 436 792. I tillegg har kr 800 000 av bevilgningen blitt stilt til disposisjon for Bufdir for å følge opp tjenesteavtale mellom Bufdir og Fylkesnemndene for IKT-systemer som ivaretas av Bufetat v/BSA, jf. tildelingsbrev for 2014.

⁶ Jf. bevilgningsrapporteringen, note B

Årsaken til mindreforbruket var en mindre forsinkelse i prosjektet, samt at en del faktureringer for 2014 først ble gjort i 2015. Det er ikke gjort innsparinger i prosjektet, og det er nødvendig at mindreforbruket i 2014 blir overført til 2015, for planlagt progresjon i utviklingen.

6.1.3 Kapittel 0470 post 70 – fri sakførsel

I 2014 har fylkesnemndene belastet kapittel 470 post 70 med totalt kr 207 061 019. Av dette beløpet er 98,8 % utgifter knyttet til bruk av advokater. De resterende 0,2 % består av utgifter til tolker og partsutgifter.

Fra 2013 til 2014 økte bruken av midlene på denne posten med 5,5 %. Økningen består i all hovedsak av salær til advokatene. Årsaken til økningen antas å være påvirket av både økning i den offentlige salærsatsen fra 2013 til 2014 (2,1 %) samt tilførte stillingsressurser og økt produktivitet i fylkesnemndene.

6.1.4 Resultat

Årsregnskapet for 2014 gir et bilde av en virksomhet med høy aktivitet. Økonomistyringen i de ulike leddene i virksomheten er utført med bakgrunn i, og i henhold til, reglement og bestemmelser for økonomistyring i staten.

Av bevilgningen til drift av virksomheten i 2014 på kr 180 266 000 er det benyttet kr 180 236 792. Bokførte inntekter er på kr 1 910 259, og en sammenstilling av utgifter og inntekter gir et positivt resultat på kr 1 939 467. Avviket mellom budsjett og regnskap vurderes som akseptabelt.

Det bekreftes at årsregnskapet gir et dekkende bilde og er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten, samt rundskriv R-115 fra Finansdepartementet og de krav som er stilt fra overordnet departement, jf. bestemmelsene pkt 3.4.

Pernille Pettersen Smith

Direktør, Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker

6.2 Oppstilling av bevilgningsrapportering for regnskapsår 2014

Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet tildeling	Regnskap 2014	Merutgift (-) og mindreutgift
0853	Driftsutgifter	01	Driftsutgifter	A	180 266 000	180 236 792	29 208
0853	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	A	17 846 000	8 005 088	9 840 912
0470	Justis- og politidep: Fri rettshjelp	70	Tilskudd			207 061 019	
<i>Sum utgiftsført</i>					198 112 000	394 502 899	
Inntektskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst		Samlet tildeling	Regnskap 2014	Merinntekt og mindreinntekt (-)
3853	Refusjon av foreldrepenger	16	Refusjon av foreldrepenger			114 322	114 322
3853	Refusjon av sykepenge	18	Refusjon av sykepenge			1 795 937	1 795 937
5309	Tilfeldige inntekter	29	Ymse			172 833	
5700	Folketrygden-arbeidsgiveravgift	72	Arbeidsgiveravgift			14 751 936	
<i>Sum inntektsført</i>					0	16 835 028	1 910 259
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet						377 667 871	
Kapitalkontoer							
60092901	Norges Bank KK /innbetalinger					2 722 588	
60092902	Norges Bank KK/utbetalinger					-379 931 541	
708058	Endring i mellomværende med statskassen					-458 917	
<i>Sum rapportert</i>						0	
Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (201412)							
Konto	Tekst				2014	2013	Endring
6260	Aksjer				0	0	0
708058	Mellomværende med statskassen				-6 180 070	-5 721 153	-458 917

Note A: Forklaring av samlet tildeling

Kapittel og post	Overført fra i fjor	Årets tildelinger	Samlet tildeling
085301	4 821 000	175 445 000	180 266 000
085345	0	17 846 000	17 846 000

Note B: Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år

Kapittel og post	Stikkord	Merutgift(-)/mindre utgift	Utgiftsført av andre i hht avgitte belastningsfullmakter	Merutgift (-)/mindreutgift etter avgitte belastningsfullmakt	Standard refusjoner på inntektspostene 15-18	Merinntekter iht fullmakt	Omdisponering fra post 01 til 45 eller til post 01/21 fra neste års bevilgning	Innsparinger	Sum grunnlag for overføring	Maks. overførbart beløp *	Mulig overførbart beløp beregnet av virksomheten
085301	"kan overføres"	29 208			1 910 259				1 939 467	9 013 300	1 939 467
085345	"kan overføres"	9 840 912							9 840 912	9 840 912	9 840 912
047070	"belastningsfullmakt"	0							0	0	0
-2/2013 for mer detaljert informasjon om overføring av ub											

*Maksimalt beløp som kan overføres er 5% av årets bevilgning på driftspostene 01-29, unntatt post 24 eller sum av de siste to års bevilgning for poster med stikkordet "kan overføres". Se rundskriv R-2/2013 for mer detaljert informasjon om overføring av ub

I regnskapsåret 2014 er direktøren gitt fullmakt til nettobudsjettering ved utskifting av utstyr (post 01), jf. Bevilgningsreglementet §3, samt fullmakt til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret. Utøvelse av disse fullmaktene har vært innenfor de rammer som er

Videre er BLD søkt om overføring av driftsbevilgning fra 2013 til 2014, jf. bevilgningsreglementet § 5.3.

6.3 Oppstilling av artskontorrapporteringen for 2014

	Note	2014	2013
Inntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetalinger fra gebyrer	1	0	0
Innbetalinger fra tilskudd og overføringer	1	0	0
Salgs- og leieinnbetalinger	1	0	0
Andre innbetalinger	1	1 500	49 872
Innbetaling av finansinntekter	1	0	0
<i>Sum innbetalinger</i>		1 500	49 872
Utgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetalinger til lønn og sosiale utgifter	2	127 085 927	119 980 624
Offentlige refusjoner vedrørende lønn	2	-1 910 259	-2 183 587
Utbetalt til investeringer	3	1 188 504	1 193 234
Utbetalt til kjøp av aksjer		0	0
Andre utbetalinger til drift	4	59 191 574	46 993 728
Utbetaling av finansutgifter	4	0	0
<i>Sum utbetalinger</i>		185 555 745	165 983 999
Netto rapporterte utgifter til drift og investeringer		185 554 245	165 934 127
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten			
Innbetaling av skatter, avgifter, gebyrer m.m.	5	0	0
<i>Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>		0	0
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten			
Utbetalinger av tilskudd og stønader	6	207 038 395	196 127 135
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer til andre</i>		207 038 395	196 127 135
Inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler			
5700 Folketrygdens inntekter - Arbeidsgiveravgift		14 751 936	13 861 644
5309 Tilfeldige inntekter (gruppeliv m.m)		172 833	141 814
<i>Sum inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler</i>		14 924 769	14 003 458
Netto utgifter rapportert til bevilgningsregnskapet		377 667 871	348 057 804
Oversikt over mellomværende med statskassen			
Eiendeler og gjeld		2014	2013
Fordringer (legg til linjer og vis på konto)	7	0	0
Kasse (legg til linjer og vis på konto)	7	0	0
Bankkontoer med statlige midler utenfor Norges Bank (legg til linjer og vis på konto)	7	0	0
Skyldig skattetrekk	7	-6 184 221	-5 743 802
Skyldige offentlige avgifter (legg til linjer og vis på konto)	7	0	0
Annen gjeld (legg til linjer og vis på konto)	7	4 151	22 649
Sum mellomværende med statskassen		-6 180 070	-5 721 153

Note 1: Inntekter rapportert til bevilgningsregnskapet 2014

	2014	2013
<i>Innbetalinger fra gebyrer</i>		
Byggesaksgebyr	0	0
Tilsynsavgift elsikkerhet	0	0
Gebyrer / avgift omsetning produksjon sprengstoff første omsetningsledd	0	0
<i>Sum innbetalinger fra gebyrer</i>	0	0
<i>Innbetalinger fra tilskudd og overføringer</i>		
Tilskudd/overføring	0	0
Tilskudd/overføring	0	0
Tilskudd/overføring	0	0
<i>Sum innbetalinger fra tilskudd og overføringer</i>	0	0
<i>Salgs- og leieinnbetalinger</i>		
Salgsinntekter	0	0
Leieinntekter	0	0
<i>Sum salgs- og leieinnbetalinger</i>	0	0
<i>Andre innbetalinger</i>		
Salg av utrangert materiell, avgiftsfritt	1 500	49 872
Leieinntekter	0	0
<i>Sum andre innbetalinger</i>	1 500	49 872
<i>Innbetaling av finansinntekter</i>		
Renteinntekter	0	0
Valutagevinst (agio)	0	0
Annen finansinntekt	0	0
<i>Sum innbetaling av finansinntekter</i>	0	0
Sum inntekter rapportert til bevilgningsregnskapet	1 500	49 872

Note 2: Utbetalinger til lønn og sosiale utgifter og innbetalinger av offentlige refusjoner vedrørende lønn 2014

	2014	2013
<i>Utbetalinger til lønn og sosiale utgifter</i>		
Lønninger	79 095 228	76 723 900
Arbeidsgiveravgift	14 751 936	13 861 644
Pensjonsutgifter*	0	0
Andre ytelser	33 238 762	29 395 080
Sum utbetalinger til lønn og sosiale utgifter	127 085 927	119 980 624
<i>* Denne linjen benyttes av virksomheter som innbetaler pensjonspremie til SPK.</i>		
<i>Offentlige refusjoner vedrørende lønn</i>		
Sykepenger og andre refusjoner	1 910 259	2 183 587
Sum offentlige refusjoner vedrørende lønn	1 910 259	2 183 587
Antall årsverk:	120 *	115

* Metode for utregning av årsverk i 2014 er noe justert sammenlignet med 2013, se årsrapporten punkt 4.4.2

Note 3: Utbetalt til investeringer 2014

	2014	2013
Immaterielle eiendeler og lignende	0	0
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	0	0
Beredskapsanskaffelser	0	0
Infrastruktureiendeler	0	0
Nasjonaleiendom og kulturminner	0	0
Maskiner og transportmidler	0	0
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	1 188 504	1 193 234
Andre utgiftsførte investeringer (*)	0	0
Sum utbetalt til investeringer	1 188 504	1 193 234
<i>(*) Spesifiseres ytterligere dersom det er andre vesentlige poster som bør fremgå av regnskapet</i>		

Note 4: Andre utbetalinger til drift og utbetaling av finansutgifter 2014

	2014	2013
<i>Andre utbetalinger til drift</i>		
Husleie	23 294 738	20 061 604
Vedlikehold egne bygg og anlegg	0	0
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	66 321	55 593
Andre utgifter til drift av eiendom og lokaler	5 240 675	4 656 615
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	23 538	57 594
Mindre utstyrsanskaffelser	1 122 413	1 397 656
Leie av maskiner, inventar og lignende	600 328	381 490
Konsulenter og andre kjøp av tjenester fra eksterne	12 330 869	4 184 649
Reiser og diett	7 505 404	6 941 159
Øvrige driftsutgifter (*)	9 007 288	9 257 367
Sum andre utbetalinger til drift	59 191 574	46 993 728
<i>Utbetaling av finansutgifter</i>		
Renteutgifter	0	0
Agiotap	0	0
Andre finansutgifter	0	0
Sum utbetaling av finansutgifter	0	0
<i>(*) Bør spesifiseres ytterligere dersom det er vesentlige poster som bør fremgå av regnskapet</i>		

Note 5: Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten 2014

	2014	2013
Avgift A	0	0
Avgift B	0	0
Avgift C	0	0
Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten	0	0

Note 6: Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten 2014

	2014	2013
Tilskudd A	0	0
Tilskudd B	0	0
Fri rettshjelp	207 038 395	196 127 135
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten	207 038 395	196 127 135

Note 7: Sammenheng mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen 2014

Del A Forskjellen mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen

	2014 Spesifisering av bokført avregning med statskassen	2014 Spesifisering av rapportert mellomværende med statskassen	Forskjell
Finansielle anleggsmidler			
Finansielle anleggsmidler*	0	0	0
<i>Sum</i>	0	0	0
Omløpsmidler			
Kundefordringer	0	0	0
Andre fordringer	0	0	0
Kasse og bank	0	0	0
<i>Sum</i>	0	0	0
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	0	0	0
Skyldig skattetrekk	-6 184 221	-6 184 221	0
Skyldige offentlige avgifter	0	0	0
Annen kortsiktig gjeld	4 151	4 151	0
<i>Sum</i>	-6 180 070	-6 180 070	0
Langsiktige forpliktelser			
Annen langsiktig gjeld	0	0	0
<i>Sum</i>	0	0	0
Sum	-6 180 070	-6 180 070	0

* Virksomheter som eier finansielle anleggsmidler i form av investeringer i aksjer og selskapsandeler fyller også ut note 7 B

Del B Spesifisering av investeringer i aksjer og selskapsandeler

	Forretnings- kontor	Ervervsdato	Antall aksjer	Eierandel	Stemmeandel	Årets resultat i selskapet	Balanseført egenkapital i selskapet	Balanseført verdi i regnskap*
<i>Aksjer</i>								
Selskap 1								
Selskap 2								
Balanseført verdi 31.12.2014								0
* Investeringer i aksjer er bokført til anskaffelseskost. Balanseført verdi er den samme i både virksomhetens kontospesifikasjon og kapitalregnskapet.								

6.4 Prinsippnote til årsregnskapet

Årsregnskap er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten ("bestemmelsene"), fastsatt 12. desember 2003 med endringer, senest 18. september 2013. Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 og eventuelle tilleggskrav fastsatt av eget departement.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter en øvre del med bevilgningsrapporteringen og en nedre del som viser beholdninger virksomheten står oppført med i kapitalregnskapet. Oppstillingen av artskontorrapporteringen har en øvre del som viser hva som er rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter og en nedre del som viser grupper av kontoer som inngår i mellomværende med statskassen.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen og artskontorrapporteringen er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsene punkt 3.4.2 – de grunnleggende prinsippene for årsregnskapet:

- a) Regnskapet følger kalenderåret
- b) Regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for regnskapsåret
- c) Utgifter og inntekter er ført i regnskapet med brutto beløp
- d) Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet

Oppstillingene av bevilgnings- og artskontorrapportering er utarbeidet etter de samme prinsippene, men gruppert etter ulike kontoplaner. Prinsippene korresponderer med krav i bestemmelsene punkt 3.5 til hvordan virksomhetene skal rapportere til statsregnskapet. Sumlinjen "*Netto rapportert til bevilgningsregnskapet*" er lik i begge oppstillingene.

Alle statlige virksomheter er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til krav i bestemmelsene pkt. 3.8.1. Ordinære forvaltningsorgan (bruttobudsjetterte virksomheter) tilføres ikke likviditet gjennom året. Ved årets slutt nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto ved overgang til nytt år.

Bevilgningsrapporteringen

Bevilgningsrapporteringen viser regnskapstall som virksomheten har rapportert til statsregnskapet. Det stilles opp etter de kapitler og poster i bevilgningsregnskapet virksomheten har fullmakt til å disponere. Oppstillingen viser alle finansielle eiendeler og forpliktelser virksomhet står oppført med i statens kapitalregnskap. Kolonnen samlet tildeling viser hva virksomheten har fått stilt til disposisjon i tildelingsbrev for hver kombinasjon av kapittel/post.

Mottatte fullmakter til å belaste en annen virksomhets kombinasjon av kapittel/post (belastningsfullmakter) vises ikke i kolonnen for samlet tildeling, men er omtalt i note B til bevilgningsoppstillingen. Utgiftene knyttet til mottatt belastningsfullmakt er bokført og rapportert til statsregnskapet og vises i kolonnen for regnskap.

Avgitte belastningsfullmakter er inkludert i kolonnen for samlet tildeling, men bokføres og rapporteres ikke til statsregnskapet fra virksomheten selv. Avgitte belastningsfullmakter bokføres og rapporteres av virksomheten som har mottatt belastningsfullmakten og vises derfor ikke i kolonnen for regnskap. De avgitte fullmaktene framkommer i note B til bevilgningsoppstillingen.

Artskontorrapporteringen

Artskontorrapporteringen viser regnskapstall virksomheten har rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter. Virksomheten har en trekkrettighet for disponible tildelinger på konsernkonto i Norges bank. Tildelingene skal ikke inntektsføres og vises derfor ikke som inntekt i oppstillingen.

Note 7 til artskontorrapporteringen viser forskjeller mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen.